

Jaarverslag

van de Onafhankelijke Ziekenfondsen

2022, het jaar van de consolidering

Jaarverslag 2022 van de Onafhankelijke Ziekenfondsen

Redactie & coördinatie

Nathalie Renna

Lay-out en foto's

Leen Verstraete & Maxime Morlet

Hebben meegewerkt

Catherine Bidoul

Renaud Boverie

Xavier Brenez

Anne-Françoise Debont

Sandra De Liso

Regina De Paepe

Hélène De Toeuf

Carmen De Rycke

Lennart Fraikin

Gisèle Henrotte

Christian Horemans

Gaëlle Lanza

Jessica Libouton

Caroline Lodewickx

Thierry Maroil

Sandrine Noël

Benoît Mores

Nathalie Renna

Elise Renault

Liesbeth Roelandt

Thierry Steylemans

Conrad van de Werve

Piet Van Eenoghe

Anja Van Laer

Julie Van Nieuwenhove

Angélique Vanderbracht

Vanessa Vanrillaer

Dick Vanwolleghem

Jaarverslag

van de Onafhankelijke Ziekenfondsen

2022

Actualiteit van de Onafhankelijke Ziekenfondsen en van de sector	
Jaaroverzicht 2022 door Xavier Brenez	4
Wie zijn we?	8
Actualiteit van de gezondheidszorgsector	10
Actualiteit van de sectoren arbeidsongeschiktheid en uitkeringen	13
De Onafhankelijke Ziekenfondsen in een notendop	
Werken bij de Onafhankelijke Ziekenfondsen	16
Belangrijkste veranderingen	18
Symposium	23
Studies	24
De Onafhankelijke Ziekenfondsen in de pers	26
Onze Corporate social responsibility	28
Dringende zorg in het buitenland	30
De verplichte verzekering	
Bestuurskosten	32
Uitgaven geneeskundige verzorging	34
Onze kerncijfers	37
Financieel verslag	42
Verklaring over de interne controle	47
Bestuur, Directie en Toezicht	48
Contact	49

2022, het jaar van de consolidering

Xavier Brenez, directeur-generaal van de Onafhankelijke Ziekenfondsen, maakt de balans op van 2022 en komt terug op de verwezenlijkingen die het jaar hebben gekenmerkt. Hij geeft ook aan welke projecten intern of op sectorniveau moeten worden opgestart of voortgezet ...

Was 2022 het jaar van de interne consolidering binnen de Onafhankelijke Ziekenfondsen?

Dit traject is namelijk gestart in 2014 op een moment dat er nog 7 ziekenfondsen waren. Sindsdien is er een grootschalige fusiebeweging geweest die in 2022 heeft geleid tot een regionaal model met een Nederlandstalig ziekenfonds Helan, een Franstalig ziekenfonds Partenamut en een Duitstalig ziekenfonds Freie Krankenkasse. Een van onze bijzonderheden in vergelijking met andere Landsbonden is dat wij ziekenfondsen hebben met een eigen branding.

Daarom wilden wij de samenhang binnen de groep waarborgen en hebben we een

rebranding gedaan met een gemeenschappelijk grafisch charter voor de hele organisatie (zie pagina 22). We hebben nu een consistent merk en grafische identiteit, waardoor we beter begrijpbaar zijn voor de buitenwereld.

Het thema dat de rode draad vormde doorheen 2022 was de jeugd. Is dit altijd een belangrijke doelgroep geweest voor de Onafhankelijke Ziekenfondsen?

Inderdaad! De jeugd is een belangrijke periode wat betreft het bewustzijn van gezondheidskwesties. Het is ook in deze periode van het leven dat men goede gewoontes kan ontwikkelen. De enquête die we hebben uitgevoerd, in het kader van

ons jaarlijkse symposium, bij ongeveer 1.000 jongeren gaf ons inzicht in hun gezondheidstoestand en -zorgen (zie pagina 23). Het goede nieuws is dat jongeren zich over het algemeen in goede gezondheid voelen. Drie van de vijf vonden dat ze in goede gezondheid verkeerden, terwijl twee derde vond dat ze actief bezig waren hun gezondheid op peil te houden. De enquête heeft echter een aantal aandachtspunten aan het licht gebracht die ons als ziekenfonds in staat stellen een aantal acties te sturen. De grootste zorgen betreffen slaap, voeding, lichaamsbeweging en geestelijke gezondheidsproblemen. Die laatste treffen één jongere op drie. Een van de problemen waarmee ze te maken hebben: er niet over durven praten en moeilijk toegang krijgen tot zorg. Het is bekend dat het aanbod voor geestelijke gezondheidszorg nogal versnipperd is. Het onderzoek bevestigt ook dat vooral jonge meisjes en vrouwen aan psychische problemen worden blootgesteld.

Zijn jongeren onvoldoende geïnformeerd?

Uit de enquête blijkt wel dat de voorlichting voor verbetering vatbaar is, met name wat betreft de op deze doelgroep gerichte maatregelen. Ik denk aan de terugbetaling van brillen, de gratis of verlaagde kosten van anticonceptie en de toegankelijkheid van tandzorg.

Uit de studie blijkt ook dat de naaste omgeving van jongeren, namelijk hun familie, vrienden of huisarts, een positieve invloed kan hebben op hun gezondheidskeuzes. De school wordt daarentegen helemaal niet gezien als een actor die hen motiveert om voor hun gezondheid te zorgen. Twee van de drie jongeren willen echter dat de school meer verantwoordelijkheid neemt voor deze kwesties, met name voor risicovol gedrag (alcohol- en drugsgebruik en seksueel ongepast gedrag). Het is dus een les en een alarmerende vaststelling dat de acties die momenteel in de schoolomgeving worden ondernomen, helemaal niet adequaat en voldoende zijn om aan de behoeften van de jongeren tegemoet te komen.

Een ander onvermijdelijk onderwerp: arbeidsongeschiktheid. De situatie blijft zorgwekkend ondanks de geleverde inspanningen?

Zeker en vast. De kwestie staat nu hoog op de politieke agenda, maar dat is

jarenlang niet het geval geweest. De cijfers zijn opvallend als je bedenkt dat meer dan 10% van de werknemers invalide is, dit wil zeggen langer dan een jaar langdurig ziek. Daarnaast zijn er bijna 450.000 gevallen van primaire arbeidsongeschiktheid (van korte duur). Er zijn vele verklaringen voor deze aanhoudende groei, met name de maatregelen op het gebied van de werkloosheid en de toegang tot pensioenen, die een domino-effect hebben gehad op het gebied van de arbeidsongeschiktheid.

Daarnaast hebben we een groeiende beroepsbevolking met een stijgende gemiddelde leeftijd en toenemende gezondheidsproblemen. We krijgen een hele categorie mensen die een beroepsactiviteit combineren met een vaak chronische ziekte. Wij worden dus geconfronteerd met een maatschappelijk probleem, op de kruising van professionele, sociale en persoonlijke medische problemen. Deze problemen zijn ook verergerd door de COVID-crisis, met name wat het geestelijk welzijn betreft.

En in deze context zijn de acties van de verschillende actoren, met name de arbeidsgeneeskunde en de werkgevers, niet afgestemd op de uitdagingen die zich aandienen. Als verzekeringsinstelling hebben wij uiteraard een rol te spelen, ook al komen wij er in deze problematiek pas later aan te pas. Net als andere

gezondheidswerkers hebben ook wij te maken met tekorten. Er zijn momenteel ongeveer 200 VTE's aan adviserend artsen voor de hele ziekenfondssector, maar het RIZIV schat dat er meer dan 300 nodig zijn om onze taken uit te voeren.

Sinds enkele jaren passen de ziekenfondsen zich aan en richten zij multidisciplinaire teams op rond de adviserend arts (verpleegkundigen, psychologen, therapeuten, ...). Is dat voldoende?

Nee, we zullen verder moeten gaan. Men moet rekening houden met de voorspellingen van het Planbureau dat we bij ongewijzigd beleid in 2032 de piek van 580.000 invaliden zullen bereiken. In een context waarin de middelen beperkt zijn, moeten we onze acties dus zo richten dat ze een maximaal effect hebben. Uit de literatuur blijkt dat de nadruk eigenlijk moet liggen op het ondersteunen van de persoon tijdens het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid, om zijn restcapaciteiten vast te stellen en hem naar het juiste traject te leiden. Onder de verschillende beschikbare mechanismen is er ook de deeltijdse werkhervatting, die goede resultaten laat zien. Kortom, er moet op zodanige wijze worden ingegrepen dat de betrokkene de best mogelijke steun krijgt voordat hij of zij werkelijk arbeidsongeschikt wordt en zich door het systeem in de steek gelaten voelt.

Dit houdt verband met de invoering van terug-naar-werkcoördinatoren. Zij worden sinds 2022 ingezet ...

Ja, er is een budget uitgetrokken om tegen 1 juli 2023 ongeveer 90 terug-naar-werkcoördinatoren voor de hele sector te hebben (zie pagina 13). Dit is een bijkomend profiel naast dat van de adviseerend artsen en de paramedici. Zij kunnen zich echt concentreren op de ondersteuning van de persoon, de administratieve procedures vergemakkelijken en als schakel fungeren tussen de verschillende actoren: de huisarts, de arbeidsarts en de adviserend arts. Dit is zeker een goede maatregel, maar deze middelen zijn duidelijk ontoereikend gezien de omvang van de uitdaging (450.000 gevallen van primaire arbeidsongeschiktheid en 500.000 invaliden).

In deze context moet de volgende vraag worden gesteld: moeten we niet echt massaal in deze sector investeren om een beslissende impact te hebben? Zonder extra investeringen zal het nodig zijn om in constante capaciteit te werken en zich echt te richten op de prioriteiten en doelgroepen die de meeste kans maken om weer aan het werk te gaan.

In de sector van de arbeidsongeschiktheid blijft een andere grote uitdaging bestaan: de vereenvoudiging van het systeem van uitkeringen. Er zijn te veel regels, te veel uitzonderingen en te veel statuten

aangenomen. Vanuit sociaal oogpunt is dit niet gerechtvaardigd. Het is dus hoog tijd voor een hervorming in deze richting.

We moeten onze acties dus zo richten dat ze een maximaal effect hebben (...) en de nadruk moet eigenlijk liggen op het ondersteunen van de persoon tijdens het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid.

Hoe zit het met de grote hervormingen die momenteel in de gezondheidszorg plaatsvinden? Wat is er gebeurd in 2022?

Verschiedende hervormingen zijn inderdaad al enkele jaren aan de gang, zelfs over verschillende legislaturen. Dit zijn belangrijke maar tijdrovende projecten. Een voorbeeld is de hervorming van de nomenclatuur, die de basis vormt voor de terugbetalingen en die zowel in de ambulante als in de hospitalisatiesector zal worden gebruikt. We

hebben ook de hervorming van de eerste-lijnszorg en de financiering ervan, evenals een hele bezinning over de werking van het overleg- en het conventioneringssysteem.

Vandaag zijn al deze dossiers open en evolueren ze in een verschillend tempo ... Hoewel ze allemaal belangrijk zijn, moeten ze in een bepaalde volgorde en volgens een gemeenschappelijke architectuur worden uitgevoerd. Het is enigszins betreurenswaardig dat al deze projecten tegelijkertijd worden gestart en dat zij tegelijkertijd worden behandeld. Dit leidt onvermijdelijk tot een impasse, aangezien voor deze verschillende projecten gewoonlijk dezelfde middelen worden ingezet. Het is dan ook van essentieel belang om prioriteiten te stellen en ze te plannen. Ik besef dat het in ons politieke systeem ingewikkeld is, maar idealiter zouden deze hervormingen over meerdere legislaturen moeten worden gespreid. Ik denk met name aan de hervorming van de financiering van ziekenhuizen. Uit ervaringen in het buitenland blijkt dat het bijna een decennium duurt om een dergelijke complexe hervorming tot stand te brengen.

Daarom is een meerjarenvisie nodig, zodat de actoren op lange termijn kunnen werken zonder te worden afgestraft door mogelijke politieke veranderingen.

Laten we eens kijken naar de plannen van de Onafhankelijke Ziekenfondsen met andere verzekeringsinstellingen (VI). Het belangrijkste feit is de terugkeer van de Liberale Mutualiteiten ...

Wij hebben inderdaad een reeks bi- of trilaterale samenwerkingen met verschillende VI's. Wij hebben altijd samengewerkt met de Neutrale Ziekenfondsen, die onze IT gebruiken.

Op 1 januari volgend jaar is het de beurt aan de Liberale Mutualiteiten om zich bij ons aan te sluiten. Dit zijn uiteraard belangrijke elementen van consolidering in termen van rationalisatie van informaticaparken.

Ik steek niet onder stoelen of banken dat dit een zeer mobiliserend project is voor onze hele organisatie. Het gaat om de migratie van 1.000 werknemers naar nieuwe IT-platformen met nieuwe processen, nieuwe beheerpraktijken ... maar de samenwerking verloopt heel goed! Wij zijn dan ook verheugd over deze samenwerking met de Liberale Mutualiteiten, waarmee wij bovendien een soortgelijke visie delen.

Ook op IT-gebied was 2022 het jaar waarin de fusie tussen OPI en MLOZ IT werd voorbereid ...

Inderdaad. In 2022 hadden we nog twee IT-structuren in onze organisatie. Enerzijds

was er MLOZ IT voor de gemeenschappelijke informatica van de groep (verplichte verzekering en toepassingen van de business) en anderzijds OPI, een centrale

De nieuwe entiteit Mutual IT (...) benut dus deze duidelijke complementariteit en synergieën op het gebied van werkmethoden en ondersteunende diensten. De voordelen van deze complementariteit zijn reeds tastbaar.

structuur van de ziekenfondsen gericht op toepassingen voor klanten en enkele eigen ontwikkelingen. Na verloop van tijd werden de synergieën duidelijk en in dezelfde geest van consolidering besloten wij de twee organisaties samen te voegen. De nieuwe entiteit Mutual IT, die sinds begin 2023 operationeel is, benut dus deze duidelijke complementariteit en synergieën op het gebied van werkmethoden en

ondersteunende diensten. De voordelen van deze complementariteit zijn reeds tastbaar en stellen ons in staat onze positie op dit essentiële gebied van onze activiteiten te versterken (zie pagina 17).

Ten slotte zijn er ook wijzigingen op het gebied van de facultatieve verzekeringen. Het product Dentalia Plus is volledig herzien?

Ons gezondheidszorgsysteem is heel royaal in België. Er zijn echter een aantal behoeften waarin niet volledig wordt voorzien en dit rechtvaardigt de behoefte aan een aanvullende verzekering. Zo blijft de tandzorg relatief onderbetaald door de verplichte verzekering. 50% van de kosten wordt gedekt door de verplichte verzekering en 50% blijft ten laste van de patiënt. Het is belangrijk dat wij een aanvullende dekking bieden die betaalbaar blijft. Onze zorg is het juiste evenwicht te vinden tussen een dekking die de essentiële behoeften dekt en een betaalbare prijs. Wij hebben vastgesteld dat het product Dentalia Plus, gelanceerd in 2007, niet meer volledig aan de behoeften voldeed. Een nieuwe versie van deze verzekering is voorbereid in 2022 en zal midden 2023 op de markt worden gebracht. Het product is volledig herzien en zal nieuwe behoeften dekken. Onder de nieuwe naam Dentalia Up zal het product dekking bieden voor tandzorg na kanker of een ongeval.

Wie zijn wij?

Als **proactieve** en **innoverende** gezondheidsactor voor de **leden**, staan de Onafhankelijke Ziekenfondsen garant voor een kwaliteitsvolle dienstverlening binnen het kader van de verplichte en aanvullende verzekering, die aangepast is aan de hedendaagse eisen en behoeften.

3

Onafhankelijke Ziekenfondsen

Helan
Partenamut
Freie Krankenkasse

helan Onafhankelijk ziekenfonds

partenamut Mutualité Libre

freie krankenkasse

19%

De Onafhankelijke
Ziekenfondsen verze-
keren meer dan 19% van
de bevolking.

2.285.942

leden

+ 31.602 leden in vergelijking met 2021

Totaal aantal leden van onze
facultatieve verzekeringen:

1.153.168

leden

+ 30.204 in vergelijking met 2021

De ondersteunende entiteiten

VEBESS

De vzw VEBESS ondersteunt de activiteiten van de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen en is eigenaar van de gebouwen van het zorgverblijfcentrum Dunepanne. Deze vzw organiseert ook opleidingen in de sector van de ziekteverzekering.

MLOZ INSURANCE

Deze Verzekeringsmaatschappij van Onderlinge Bijstand groepeert de producten Hospitalia en Dentalia Plus.

MLOZ IT

Deze vzw levert de Onafhankelijke Ziekenfondsen de noodzakelijke informatietoepassingen en beheert alle geconsolideerde technische infrastructuren ter ondersteuning van de activiteiten van de Onafhankelijke Ziekenfondsen.

HEARIS

De coöperatieve vereniging HEARIS fungeert als aankoopcentrale voor het informatie-materiaal van de Onafhankelijke Ziekenfondsen.

Onze communautaire structuur

Op regionaal niveau beschikken de Onafhankelijke Ziekenfondsen over specifieke structuren: in Vlaanderen gaat het om de 'Maatschappij van Onderlinge Bijstand Zorgkas van de Onafhankelijke Ziekenfondsen', in Wallonië is dat de 'Société Mutualiste Régionale des Mutualités Libres pour la Région wallonne', en in Brussel de 'Regionale Maatschappij van Onderlinge Bijstand van de Onafhankelijke Ziekenfondsen voor het gebied Brussel-Hoofdstad'. De structuren zijn betrokken bij het regionale beleid inzake zorg en welzijn.

Wat doen we?

1. Wettelijke gesprekspartner

ten aanzien van de overheid en de actoren in de verplichte verzekering geneeskundige verzorging en uitkeringen

2. Kenniscentrum

voor specifieke materies zoals de Belgische en Europese reglementering, medische en juridische aspecten, strategische studies, internationale relaties

3. Dienstencentrum

voor onze 3 Onafhankelijke Ziekenfondsen voor activiteiten zoals informatie, digitalisering, opvolging van geschillen, aanmaak van eigen tools en toepassingen, tarifiering, enz.

Actualiteit van de sector van de geneeskundige verzorging in 2022

De sector van de geneeskundige verzorging is in 2022, net zoals alle andere sectoren, niet gespaard gebleven van de inflatie. Het aantal geconventioneerde zorgverleners is zorgwekkend blijven dalen, waardoor overleg over een nieuw conventioneringsmodel niet kan uitblijven.

Begroting

In de begroting 2023 zijn maatregelen getroffen om de hoge indexering en de sterke stijging van de energiekosten in 2022 te compenseren, waarbij tevens rekening is gehouden met het meerjaren-traject op basis van de doelstellingen inzake geneeskundige verzorging zoals de toegankelijkheid ervan voor patiënten. De belangrijkste maatregelen zijn een premie voor geconventioneerde zorgverleners (100 miljoen), een eenmalige premie van 80 miljoen voor de ziekenhuizen en de niet-indexering van de plafonds van de maximumfactuur.

Opstart van transversale projecten

De begroting voor 2022 voorziet in een nieuwe grondslag op basis van gezondheidsdoelstellingen, die een efficiënter gebruik van de financiële resources mogelijk moet maken. De uitvoering van deze gezondheidsdoelstellingen is essentieel voor de Onafhankelijke Ziekenfondsen. De uitvoering is gebaseerd op transversale projecten met een specifieke budgetlijn

van 123,6 miljoen euro.

De vooropgestelde doelstellingen zijn gebaseerd op een betere organisatie van de zorg, meer preventie, betere samenwerking tussen eerste-, tweede- en derde-lijnszorg, en op levenskwaliteit en actieve betrokkenheid van de patiënt.

Elk van de projecten omvat een traject in 4 fasen: preventie, vroegtijdige opsporing, behandeling en opvolging. Ieder project wordt gestuurd door een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de overheid (RIZIV, FOD, KCE, ...), verzekeringsinstellingen, academici en zorgverleners. In totaal worden 15 transversale initiatieven uitgevoerd om duidelijk omschreven gezondheidsdoelstellingen te verwezenlijken.

Steeds minder geconventioneerde zorgverleners ...

Zorgverleners die zich aan de overeenkomsten en verdragen houden, verbinden zich ertoe de overeengekomen tarieven te respecteren en garanderen de betaalbaarheid van de zorg voor patiënten. De

laatste jaren is het aantal zorgverleners dat zich aan overeenkomsten en verdragen houdt aanzienlijk gedaald, vooral bij tandartsen, kinesitherapeuten en logopedisten. Er moet dus echt worden nagedacht over de noodzaak het systeem van overleg en conventionering te wijzigen om de toegang van patiënten tot de zorg financieel te waarborgen. Ook moeten verschillende aspecten worden onderzocht, zoals de hervorming van de nomenclatuur in overeenstemming met de technologische ontwikkelingen, de overgang van de beroepen in de gezondheidszorg en de vermindering van de administratieve lasten overeenkomstig de conventioneringsstatus.

Ziekenhuizen

Het aangekondigde grote ziekenhuishervormingsproject is in 2022 van start gegaan. Het is een alomvattende aanpak die eerst gericht is op de facturering van ziekenhuistoelagen, vervolgens op financieringshervormingsinitiatieven met verschillende concrete acties (gericht op zware medische beeldvorming en klinische biologie) en ten slotte op ziekenhuisbestuur. Ook de thuishospitalisatie wordt nog steeds ingezet, met uitdagingen op het gebied van organisatie en kwaliteit. In 2022 hebben de Onafhankelijke Ziekenfondsen

ervoor gezorgd dat bij toekomstige vormen van thuishospitalisatie de kwaliteitsstandaard van het ziekenhuis in de woonomgeving van de patiënt wordt gewaarborgd. De patiënt moet zowel op het ziekenhuisteam als op een gespecialiseerde thuisverpleegkundige kunnen rekenen. Tenslotte verdedigen wij het standpunt dat de kosten van een thuishospitalisatie nooit hoger mogen zijn dan die van een klassieke ziekenhuisopname.

Eerstelijns psychologische zorg

Het doel van het verdrag over eerstelijns psychologische zorg is de psychologische zorg toegankelijker en goedkoper te maken. Sinds de inwerkingtreding van deze overeenkomst is het zorgaanbod in het hele land relatief toegenomen. In 2022 hebben ongeveer 3.000 psychologen of orthopedagogen zich aangesloten via 32 lokale netwerken.

Betere toegang tot geneesmiddelen

Wat geneesmiddelen betreft, is de regering in 2022 besprekingen begonnen over het thema 'Dé inzet van de speerpunten voor een vernieuwd geneesmiddelenbeleid'. Deze nota geeft een samenvatting van de thema's waarop het beleid zich wil richten, alsmede van de methodologie en de planning van de activiteiten op het gebied van het geneesmiddelenbeleid voor de rest van de legislatuur.

De drie grote assen zijn:

- ✓ Beschikbaarheid en toegankelijkheid, onderzoek en ontwikkeling en patiëntenbescherming
- ✓ Modernisering van de terugbetalingsprocedures en snelle en duurzame toegang tot veelbelovende innovatieve geneesmiddelen of geneesmiddelen met toegevoegde waarde
- ✓ Duurzaam, transparant en efficiënt gebruik van het geneesmiddelenbudget

Op het niveau van het FAGG en het RIZIV zijn werkgroepen opgericht waaraan deskundigen van de Onafhankelijke Ziekenfondsen deelnemen.

Naar een aanbod van geïntegreerde zorg

Geïntegreerde zorg is gericht op effectieve en efficiënte samenwerking tussen verschillende zorgverleners om naadloze, continue en hoogwaardige zorg voor de patiënt te realiseren. Er wordt een interfederaal plan ontwikkeld en twaalf partnerships van geïntegreerde zorg experimenteren momenteel met verschillende benaderingen. In dit verband pleiten de Onafhankelijke Ziekenfondsen ervoor dat de samenwerking tussen eerstelijns- en tweedelijnszorg aan de patiënten wordt gegarandeerd en dat de ziekenfondsen sterk worden betrokken bij de organisatie van geïntegreerde patiëntenzorg op lokaal niveau.

Arbeidsongeschiktheid: een maatschappelijk fenomeen dat bijzondere aandacht verdient

In de loop van 2022 stond het toenemend aantal langdurig zieken regelmatig in de belangstelling. De cijfers zijn dan ook niets anders dan zorgwekkend te noemen. Enkele goede initiatieven zagen het licht, zoals de opstart van de terug-naar-werkcoördinatoren. Maar enig realisme is aan de orde ten aanzien van de actuele tendensen gezien de complexiteit van het probleem en de beperkte resources van het systeem.

Structurele stijging

Op vlak van arbeidsongeschiktheid bevestigde 2022 de verderzetting van een aantal reeds geïdentificeerde trends. We stellen nog steeds **een structurele stijging vast van het aantal arbeidsongeschiktheden en het aantal personen in invaliditeit**. Dat is in de eerste plaats een grote uitdaging voor de persoon in kwestie. Want arbeidsongeschikte personen moeten niet alleen omgaan met hun ziekte, maar hebben ook te maken met moeilijke **algemene, relationele en financiële levensomstandigheden**¹.

Wat de diagnoses betreft, zijn aandoeningen die verband houden met de **geestelijke gezondheid** enerzijds en met **het bewegingsapparaat en het bindweefsel** anderzijds goed voor twee derde van het aantal gevallen van arbeidsongeschiktheid, en dat percentage neemt toe. Met betrekking tot psychosociale aandoeningen in het bijzonder brachten de Onafhankelijke Ziekenfondsen aan het licht dat de grootste toename zich aftekent bij het aantal gevallen van burn-out, met een stijging van 66% tussen 2018 en 2021 (zie pagina 25).

Binnen deze alarmerende context publiceerden de Onafhankelijke Ziekenfondsen een visienota rond het thema arbeidsongeschiktheid en uitkeringen met meerdere aanbevelingen in aanloop naar de verkiezingen in 2024.

Het terug-naar-werktraject

In 2022 gingen tevens de eerste 40 **terug-naar-werkcoördinatoren** aan de slag binnen de verschillende ziekenfondsen. Hun rol? Arbeidsongeschikte personen begeleiden en ondersteunen in hun terugkeer naar de arbeidsmarkt. De praktijk heeft bovendien aangetoond dat onze terug-naar-werkcoördinatoren vaak bijdragen aan **het herwinnen van**

zelfvertrouwen en motivatie, een essentiële schakel in de terugkeer naar werk.

De invoering van deze nieuwe rol past volledig binnen de **noodzakelijke paradigmashift** waarvoor de Onafhankelijke Ziekenfondsen pleiten: de focus dient te liggen op **restcapaciteiten** voor een terugkeer naar het werk en desgevallend een aangepast uurrooster of een aangepaste functie. Tot slot zijn de Onafhankelijke Ziekenfondsen actief betrokken bij de herziening van een aantal aspecten van het huidige beheer van arbeidsongeschiktheid, via verschillende overkoepelende werkgroepen. Deze moeten tot doel hebben om het globale systeem en het individuele traject van arbeidsongeschikte personen te vereenvoudigen en degelijke begeleiding door de verzekeringsinstellingen verder te faciliteren. Bijzondere aandacht moet daarbij gaan naar de schaarste aan adviserend artsen en de noodzaak aan oplossingen op korte termijn.

Andere wijzigingen in de wetgeving

In de **algemene regeling** is de aangiftetermijn van de arbeidsongeschiktheid verlengd van drie naar acht dagen voor verzekerden die geen arbeidscontract hebben op het ogenblik van het risico.

De schrapping van het voorafgaande aspect van de toestemming van de adviserend arts voor de deeltijdse werkhervatting, is een van de belangrijkste hervormingen van de sector. De **zelfstandige** verzekerde moet nog steeds de toestemming aan de adviserend arts vragen, maar mag dan zijn deeltijdse activiteit meteen starten zonder te moeten wachten op de beslissing van de adviserend arts.

De uitkeringensector voelt ook het effect van de crisissen

De uitkeringensector onderging talrijke reglementaire wijzigingen, waarvan sommigen verband hielden met de actualiteit zoals de oorlog in Oekraïne of de energiecrisis. De Onafhankelijke Ziekenfondsen wisten hun procedures en programmering aan te passen om rekening te houden met deze nieuwigheden.

Moederschap

Het RIZIV bracht meer duidelijkheid rond de richtlijnen voor de stopzetting van het werk tijdens de **moederschapsrust**, wat normaal gesproken een voorwaarde is om aanspraak te maken op moederschapsuitkeringen. De impact verschilt naargelang de hervatting plaatsheeft voor of na de bevalling en of ze slaat op de verplichte of facultatieve rustperiode. Verder moet de verzekerde voortaan de

Uitgaven uitkeringensector algemene regeling (in miljoen euro)

	Onafhankelijke Ziekenfondsen		TOTAAL	
	2022	2022/2021	2022	2022/2021
Primaire arbeidsongeschiktheid	463,38	14,54%	2.537,18	9,95%
Moederschap	160,03	7,93%	755,27	7,81%
Moederschap tijdens invaliditeit	3,75	21,71%	16,11	15,52%
Borstvoedingspauzes	0,17	-1,29%	0,88	-3,40%
Invaliditeit	1.320,38	12,78%	7.919,68	11,75%
Uitkering begrafeniskosten	0,00	0,00%	-	0,00%
Beroepsherscholing	3,24	19,49%	13,06	17,68%
Totaal	1.950,94	12,80%	11.242,18	11,07%

werkhervatting enkel aan het ziekenfonds melden wanneer deze plaatsheeft vóór het theoretische einde van de periode moederschapsverzekering. De voorwaarden voor de wachttijd voor bepaalde categorieën werknemers met een deeltijds contract zijn versoepeld. Ten slotte zijn er ook verduidelijkingen aangebracht voor de dossiers waarbij de verzekerde een opleiding hervat tijdens de rust. Een nieuwe omzendbrief zag ook het licht met daarin bijkomende informatie over de dossiers werkverwijdering.

Aanpassingen in het kader van de crisissen

De beoordeling van de **gezinssituatie** voor verzekerden die Oekraïense vluchtelingen opvangen, is versoepeld. Deze maatregel werd later uitgebreid naar personen die voormalige bewoners van opvangcentra huisvesten.

Voor de **betaling van de uitkeringen** zijn er nieuwe minimumbedragen vanaf de vierde maand arbeidsongeschiktheid en zijn de bijkomende uitkeringen naar aanleiding van COVID afgeschaft. Een tijdelijke verhoging van de inbeslagnemingsdrempels heeft ook plaatsgevonden als gevolg van de energiecrisis.

Uitgaven uitkeringensector zelfstandige regeling (in miljoen euro)

	Onafhankelijke Ziekenfondsen		TOTAAL	
	2022	2022/2021	2022	2022/2021
Primaire arbeidsongeschiktheid	48,14	24,11%	174,48	22,98%
Moederschap	19,12	59,12%	63,75	53,09%
Moederschap tijdens invaliditeit	0,19	35,00%	0,46	21,04%
Invaliditeit	132,21	11,86%	484,08	10,05%
Beroepsherscholing	0,15	-8,76%	0,42	24,32%
Totaal	199,81	18,02%	723,19	15,87%

Verdrag met Marokko

Op internationaal vlak is een nieuwe versie van het bilateraal verdrag betreffende de sociale zekerheid met **Marokko** in werking getreden. Die bepaalt dat de invaliden nu hun uitkeringen ontvangen van elk land in functie van de respectievelijke duur van de loopbaan.

En voor de zelfstandigen?

De zelfstandige regeling heeft veel gelijknissen met de algemene regeling, behalve dan dat de minima voor zelfstandigen niet van toepassing zijn en dat de zelfstandigen buiten het verdrag met Marokko vallen en

dat niet in het risico op verwijdering voorzien is voor hen.

Tot slot zijn de forfaits voor **moederschapsrust** gestegen en werd een onderscheid gemaakt tussen de eerste vier weken en de daarop volgende weken.

De Onafhankelijke Ziekenfondsen, klaar om de HR-uitdagingen van morgen aan te gaan

In een snel veranderende maatschappij moet het domein van Human Resources zich voortdurend aanpassen en evolueren. De Onafhankelijke Ziekenfondsen zijn zich bewust van de grote uitdagingen die alle bedrijven het hoofd zullen moeten bieden in de toekomst, en hebben nu al verschillende projecten opgestart om te werken aan de hefboomen leadership, autonomie, aanwerving en werkgeversmerk.

Het werkgeversmerk op het goede spoor

De Onafhankelijke Ziekenfondsen zullen, zoals alle bedrijven, in de komende jaren steeds meer geconfronteerd worden met de war for talent die nu woedt op de arbeidsmarkt. De pensionering van de babyboomers, de vergrijzing van de bevolking en de daling van het geboortecijfer leiden bij alle organisaties onvermijdelijk tot een kloof tussen het aantal vacatures en het aantal beschikbare kandidaten. **Talenten aantrekken, ze houden en pensioneringen voorbereiden behoren nu al tot de grootste uitdagingen voor werkgevers.** Daarom is in 2022 begonnen met

een reflectie over een beleid van duurzame inzetbaarheid, dat normaliter zal worden uitgerold in de loop van 2023. De aanwerving bij de Onafhankelijke Ziekenfondsen groeit immers al enkele jaren aanzienlijk. Als innoverende gezondheidsorganisatie biedt onze instelling bovendien een grote aantal verschillende functies aan (zie pagina 17).

Op weg naar steeds meer autonomie en agility

Teamwerk en samenwerking staan centraal in alle activiteiten van onze organisatie. Om deze nog meer te verbeteren, is het programma WOW (Ways of Working) gelanceerd in 2022. Dit programma, dat onder andere bestaat uit workshops en opleidingen, is bedoeld om cocreatie, agility en participatief leiderschap te versterken en daarbij de aanzet te geven tot innoverende organisatiewijzen. Het bestaat uit 5 grote pijlers:

- Traject gericht op het individu
- Traject gericht op de behoeften van het team
- Traject gericht op management van het type participatief leiderschap
- HR-proces in overeenstemming met een innovatieve visie op het beheer van human resources

- Digitaal samenwerkingsproject dat ernaar streeft de beheersing van digitale tools te verbeteren

Vijf teams zijn gestart in de eerste golf van het programma in 2022, en zij zullen gevolgd worden door andere teams in 2023.

Leadership, een onmisbare hefboom

In het kader van het bovengenoemde programma WOW is de wens geuit om onze visie op leadership te moderniseren om een innovatieve organisatie te blijven. Eind 2022 is een eerste analyse van het bestaande leadership opgestart. De ambitie is om, in 2023, een visie te definiëren die wordt gedeeld door de directie en het management, zodat ze volledig wordt geïncorporeerd in de praktijken van de organisatie.

De krachten en talenten bundelen voor een performanter IT-departement

In juni 2022 werd aangekondigd dat er op 1 januari 2023 een officiële fusie zou plaatsvinden tussen OPI, de IT-diensten van Helan en Partenamut, en MLOZ IT, het IT-departement van de Landsbond. Doel van deze fusie was het creëren van één IT-organisatie die zowel de Landsbond als onze ziekenfondsen ondersteunt en

waarbij alle talenten en competenties worden samengebracht.

De belangrijkste redenen om deze fusie te realiseren waren en zijn het creëren van een **robuuster ecosysteem**, een **efficiëntere** coördinatie, 'scaled for succes' – waardegedreven, en betere time-to-market, een omnichannel ervaring en een **uniforme aanpak van de ontwikkeling van onze talenten**.

Deze fusie garandeerde bovendien het behoud van zowel de voorziene budgetten als van het aantal medewerkers. In de maanden juni tot januari werd er door zowel de IT-departementen (binnen OPI en MLOZ IT) als door het HR-departement hard gewerkt aan de integratie van beide organisaties.

Op 1 januari 2023 werd Mutual IT (het IT-departement van de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen, zoals het samengaan van OPI en MLOZ IT vanaf dan intern zou gaan heten) dan boven het doopvont gehouden.

De OPI-medewerkers van Partenamut maakten op diezelfde datum de overstap naar Mutual IT als nieuwe werkgever, terwijl de OPI-medewerkers van Helan zich bij hun IT-collega's hebben gevoegd vanaf 1 april 2023.

Het volledige Mutual IT-team telt vandaag meer dan 400 medewerkers en is daarmee **een van de grootste IT-departementen van ons land**.

In een nieuwe operationele structuur is het Mutual IT-team erin geslaagd om de continuïteit van de IT-operaties te garanderen, de waardegedreven relatie én proximateit met haar interne klanten (Helan, Partenamut en de Freie Krankenkasse) te bewaren, alsook de contractgedreven relaties met haar externe klanten (Christelijke Mutualiteit, Socialistische Mutualiteit en Liberale Mutualiteit) te bestendigen en zelfs te versterken, zoals in het kader van het Leap-project, het verzekeren van de IT-dienstverlening aan de Liberale Mutualiteit vanaf 1 januari 2024.

Een heuse krachttoer van de volledige Mutual IT-ploeg!

Onze nieuwe talenten in 2022

Onafhankelijke Ziekenfondsen: enkele belangrijke veranderingen in 2022

Het jaar 2022 stond ook in het teken van diverse veranderingen en realisaties binnen onze organisatie. Hier alvast een klein voorproefje!

Herziening van de nomenclatuur

Met de hervorming van de nomenclatuur van de verstrekkingen van artsen is in 2022 enige vooruitgang geboekt. Deze hervorming onder impuls van het RIZIV heeft met name tot doel ongerechtvaardigde verschillen in honoraria te corrigeren, de nomenclatuur aan te passen aan de evolutie van de medische activiteit en de nieuwe zorgmodellen en de leesbaarheid van de nomenclatuur te verbeteren. Dit initiatief, dat door alle verzekeringsinstellingen wordt gesteund, heeft ook een belangrijk operationeel effect. De 'nieuwe generatie' nomenclatuurcode zal immers een code met zeven posities zijn. De nomenclatuurcode is de basis voor alle terugbetalingen in de gezondheidszorg. De wijziging van de structuur zal gevolgen hebben voor de computerprogramma's van verzekeringsinstellingen, ziekenhuizen en individuele zorgverleners. Ook de communicatie naar de leden van ziekenfondsen zal moeten worden aangepast (website, post). Ten slotte zullen de goede gewoonten die beheerders in de gezondheidszorg tijdens hun loopbaan hebben aangeleerd, moeten worden herzien... Het aanleren van deze nomenclatuur zal de komende jaren ongetwijfeld een grote uitdaging vormen!

Digitalisering en administratieve vereenvoudiging voor apothekers

In 2022 was het de beurt aan apothekers om aan te sluiten bij het MyCareNet-circuit. Papierdocumenten die per post of koerier worden verstuurd, zijn naar de vergetelheid verwezen en sinds juni gebeurt de maandelijkse facturering voor de derde betaler van openbare apotheken digitaal.

Oorlog in Oekraïne: wat zijn de gevolgen voor de reglementering?

Als reactie op de massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne heeft de Raad van de Europese Unie een tijdelijke bescherming ingevoerd voor een periode van één jaar, die automatisch met zes maanden wordt verlengd. Deze nieuwe maatregel heeft geleid tot enkele aanpassingen in de verzekeraarbaarheid, met name wat betreft de hoedanigheid en de rechten die aan deze Oekraïense vluchtelingen worden toegekend. Volgens de federale statistieken van begin mei 2022 hebben bijna 39.000 Oekraïners een attest van tijdelijke bescherming gekregen. Volgens de cijfers van de verzekeringsinstellingen (mei 2022) hebben bijna 20.500 Oekraïense vluchtelingen zich aangesloten bij een ziekenfonds, waarvan 16% bij een Onafhankelijk Ziekenfonds.

Hervorming van de verhoogde tegemoetkoming

De verhoogde tegemoetkoming (VT) geeft recht op hogere terugbetalingen voor kosten voor geneeskundige verzorging en wordt toegekend aan mensen met een laag inkomen die aan bepaalde criteria voldoen. Voor sommige categorieën personen wordt ze automatisch toegekend, terwijl andere categorieën personen een aanvraag moeten indienen bij het ziekenfonds. In 2022 heeft de verhoogde tegemoetkoming een kleine hervorming ondergaan, voornamelijk in de indicatoren van de databanken, aan de hand waarvan kan worden ingeschat of een persoon aan de criteria voldoet. Oude indicatoren zijn herzien en nieuwe zijn gecreëerd om de realiteit van de leden beter weer te geven.

De maximumfactuur (MAF), bijna voor iedereen

Sinds 2022 komen alle gezinnen met 250 euro remgeld (ook zij die de sociale MAF genieten) in aanmerking voor de MAF, na een inkomensonderzoek bij het RIZIV. Deze hervorming heeft geleid tot verschillende aanpassingen in onze diensten: de MAF-programma's werden aangepast, de verwerking van de dossiers gebeurde volgens twee verschillende regelgevingen en het aantal inkomensonderzoeken dat naar het RIZIV werd gestuurd, is verviervoudigd...

De digitale Europese ziekteverzekeringskaart (EZVK)

De Europese ziekteverzekeringskaart (EZVK) is een document dat het mogelijk maakt om een financiële vergoeding te krijgen voor noodzakelijke medisch geneeskundige verzorging die de verzekerde tijdens een verblijf in een bepaald aantal landen heeft ontvangen. Deze kaart was tot 2022 enkel in geplastificeerd papieren formaat beschikbaar. Om deze tijdig te ontvangen, moest een aanvraag worden ingediend bij het ziekenfonds, enkele weken voor het vertrek. Sinds april 2022 is de digitale versie van de EZVK beschikbaar voor de leden van onze ziekenfondsen Helan of Partenamut. De digitale versie is onmiddellijk beschikbaar en ieder lid heeft voortaan toegang tot de EZVK via de mobiele toepassing van zijn ziekenfonds. Deze verwezenlijking is het resultaat van een constructieve samenwerking tussen de ziekenfondsen en de verschillende diensten van de Landsbond, die een resultaat hebben bereikt dat door de leden ten eerste wordt gewaardeerd, terwijl aan de technische en juridische vereisten van dit transversale project is voldaan.

Onze facultatieve ziekteverzekeringen in 2022

Ondanks de bijzondere context van de nasleep van de coronacrisis is het ledental van onze facultatieve verzekeringen, conform onze verwachtingen, blijven stijgen. En dat dankzij de kwaliteit van onze producten en het commerciële dynamisme van onze drie ziekenfondsen: Partenamut, Helan en Freie Krankenkasse.

In 2022 hebben we tevens de projecten voortgezet om onze producten en tools te optimaliseren en zo beter tegemoet te komen aan de medische behoeften van de verzekerden en tegelijkertijd de kosten te beperken. Verder stonden deze nieuwigheden op het programma:

- de herziening van onze tandverzekering
- de levenslange toekenning van de Waarborg 'Zware Ziektes' voor ongeneeslijke zware ziektes

Daar hield het natuurlijk niet op, want we willen dat onze facultatieve verzekeringen gezien de evoluties in de sector de toegang tot de zorg voor onze leden blijven vergemakkelijken.

Ziekenfondsverkiezingen 2022

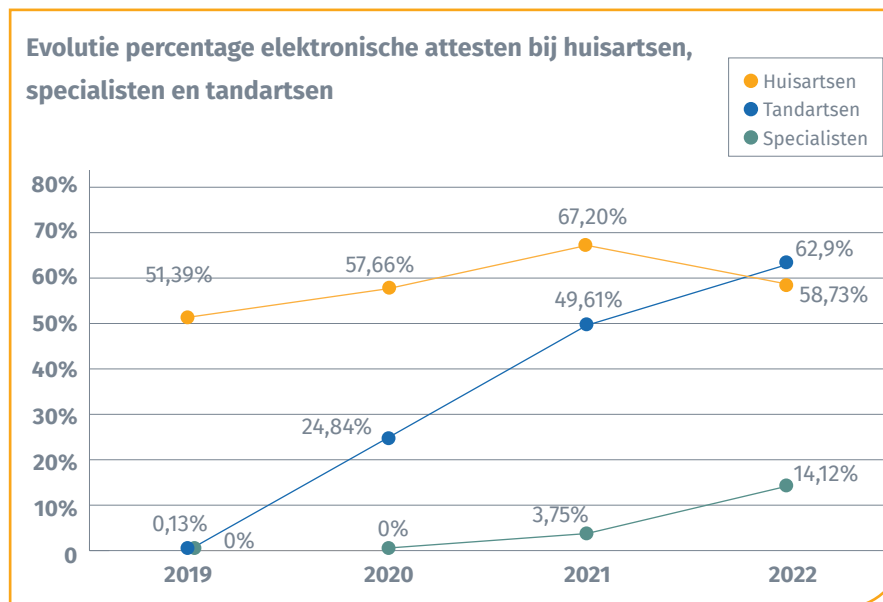
In maart 2022 werden de ziekenfondsverkiezingen gehouden om onze bestuursorganen te vernieuwen, namelijk de Algemene Vergadering (AV) en de Raad van Bestuur (RB). Alle leden werden via onze verschillende communicatiekanalen uitgenodigd om zich kandidaat te stellen om lid te worden van de Algemene Vergadering van hun ziekenfonds (Partenamut, Helan en Freie Krankenkasse). De Algemene Vergaderingen van de ziekenfondsen zijn geïnstalleerd in juni en hebben hun eigen Raden van Bestuur verkozen. De Algemene Vergaderingen van de ziekenfondsen hebben dan 74 leden verkozen voor de Algemene Vergadering van de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen. De verdeling per ziekenfonds binnen de AV van de Landsbond is evenredig met het aantal leden. De 28 leden van de Raad van Bestuur (RB) zijn vervolgens verkozen door de AV van onze Landsbond (zie pagina 48).

eAttest blijft terrein winnen bij zorgverleners

Het elektronisch circuit voor de betaling leden, eAttest, zag meerdere jaren geleden het licht en zit nu op kruissnelheid. 2022 eindigt dus met een penetratiegraad van:

- 58,73% voor de huisartsen
- 62% voor de tandartsen
- 14,12% voor de specialisten

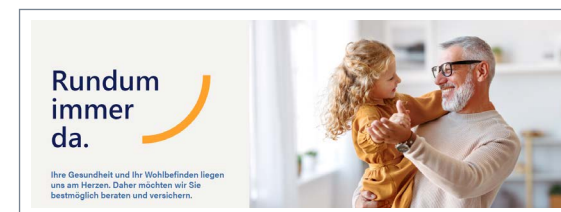
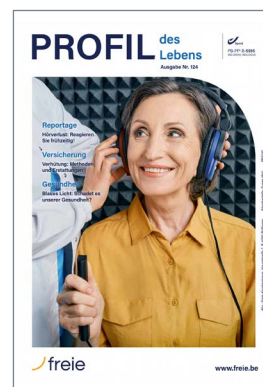
In november 2022 keurde het Verzekeringscomité wetgevingsinitiatieven goed die de huisartsen en specialisten verplichten om informaticatools te gebruiken. Die initiatieven zouden in de loop van 2023 in werking treden met een overgangperiode van twee jaar voor de zorgverleners om zich te conformeren.

Eén groep, één visuele identiteit

De nieuwe grafische identiteit van onze groep is van toepassing sinds 1 januari 2022. Deze verandering valt samen met de fusie van onze Vlaamse ziekenfondsen onder de nieuwe naam Helan. Met dit nieuwe model van drie ziekenfondsen (Helan, Partenamut en Freie Krankenkasse) en een Landsbond is de nieuwe visuele identiteit van onze groep gesmeed rond een gemeenschappelijk embleem: onze orbi. Een icoon dat terug te vinden is in alle logo's van de groep en dat beweging symboliseert.

Symposium : “Mijn gezondheid, mijn ding!”

Hoe zien de jongeren hun gezondheid? Zo luidde het thema van het symposium 2022 van de Onafhankelijke Ziekenfondsen. Een problematiek die onder de aandacht kwam tijdens de coronacrisis en besproken werd door een panel deskundigen.

Het symposium ‘Mijn gezondheid, mijn ding!’ vond plaats op 30 november 2022 in hybridemodus en telde ongeveer 300 deelnemers. Het startschot werd gegeven met een inleiding door de minister van Jeugdzaken van de Federatie Wallonië-Brussel, Valérie Glatigny. Ze benadrukte het belang van gezondheid en preventie bij jongeren.

Daarna presenteerde Xavier Brenez, directeur-generaal van de Onafhankelijke Ziekenfondsen, de resultaten van de enquête ‘Jongeren en gezondheid’ die gevoerd werd bij 1.000 jongeren. Naar jaarlijkse gewoonte werden meerdere deskundigen uitgenodigd om hun standpunt te delen en het thema te verdiepen.

Kathleen Beullens, professor aan de KU Leuven, toonde in haar presentatie de impact aan van het gebruik van media op de gezondheid van jongeren. Katia Castetbon, professor aan de ULB, heeft op haar beurt het belang aangetoond om in te spelen op de doorslaggevende factoren van gezondheidsgedrag van jongeren.

Tijdens de tafelronde hebben drie deskundigen in het domein hun standpunten kunnen uitwisselen: Gauthier De Wulf, politiek secretaris van het Forum des Jeunes, Sophie De Kuyssche, secretaris-generaal van de Fédération des Centres PMS libres | SeGEC en Wannes Magits die instaat voor jeugdzaken bij de vzw Sensoa.

En last but not least, het standpunt van de jongeren. Zij werden via video-interviews ondervraagd over de plaats die gezondheid inneemt in hun leven.

Sleutelcijfers over jongeren en hun gezondheid

Ter ondersteuning van de gesprekken op ons symposium werd een enquête gehouden onder een representatieve steekproef van duizend jongeren tussen 16 en 25 jaar in België. Uit de enquête is gebleken dat:

- 3 op 5 jongeren in goede conditie menen te zijn. Jongens schrijven zichzelf over het algemeen een betere gezondheid toe dan meisjes.
- 1 op 2 jongeren zich soms zorgen maakt over zijn gezondheid.
- 5% van de jongeren nooit naar de huisarts gaat.
- 1 op 3 jongeren zegt niet op de hoogte te zijn van de overheidsmaatregelen die op hen gericht zijn (zoals gratis basistandzorg voor zij die jonger zijn dan 18).

De enquêteresultaten en het evenement zelf kregen veel media-aandacht, zowel in de geschreven pers als in de audiovisuele en medische pers.

Studies

In 2022 heeft de studiedienst van de Onafhankelijke Ziekenfondsen vele studies en analyses uitgevoerd over meerdere prioritaire thema's: geestelijke gezondheid, geneesmiddelen, preventie en arbeidsongeschiktheid.

Ziehier een overzicht:

GEESTELIJKE GEZONDHEID

De geestelijke gezondheid van jongeren

Hoe wordt een depressie bij adolescenten opgevolgd en behandeld? Hoeveel van hen slikken antidepressiva? Wie schrijft deze voor? In een context die herinnert aan de noodzaak om zorg te dragen voor de geestelijke gezondheid van onze jongeren ontleedt deze analyse de ten-lasteneming van geestelijke gezondheidsproblemen bij adolescenten.

'Gebruik van antidepressiva en psychotherapeutische verstrekkingen bij adolescenten - beschrijvende analyse', januari 2022

PREVENTIE

Preventieve mond- en tandzorg

De OESO toont aan dat in België de onvervulde behoefte aan mond- en tandzorg relatief hoog is bij mensen met een laag inkomen in vergelijking met mensen met een hoog inkomen: 11% van de personen met het laagste inkomen geeft aan een onvervulde behoefte aan mond- en tandzorg te hebben omwille van financiële redenen, afstand of wachttijd in 2017, tegenover 0,4% van de personen met het hoogste inkomen.

'Het preventieve gedrag ten aanzien van tandzorg - Analyse op basis van een enquête bij de leden van de Onafhankelijke Ziekenfondsen', maart 2022

GENEESMIDDELEN

Top 10 van de duurste geneesmiddelen

De Onafhankelijke Ziekenfondsen hebben de tien duurste geneesmiddelen (voor de verplichte verzekering) in 2021 opgesteld op basis van de terugbetalingsgegevens van de leden. Ook al is voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van de cijfers, stellen we een stijging vast ten opzichte van 2019.

'Top 10 van de duurste geneesmiddelen', mei 2022

GEESTELIJKE GEZONDHEID

Geestelijk welzijn van Belgen in kaart

In deze studie maken de Onafhankelijke Ziekenfondsen de balans op van de gezondheidstoestand in België door de gegevens over de terugbetaalde verzorging in de jaren 2018, 2019 en 2020 te analyseren. Onze deskundigen analyseerden gegevens over psychiatrische ziekenhuisopname, psychofarmacologie en psychotherapie. Ze bogen zich ook over het verband tussen geestelijke gezondheidsproblemen en andere chronische ziekten, alsook over de impact van de COVID-19-pandemieperiode op de geestelijke gezondheid van de bevolking.

'Geestelijke gezondheid: de Belgische situatie in kaart - Analyse op basis van de terugbetalingsgegevens van de leden van de Onafhankelijke Ziekenfondsen', mei 2022

6 op de 10 tieners

nemen minder dan 6 maanden per jaar antidepressiva, dit is tegen de aanbevelingen.

25,5%

respondenten gaf aan dat mond- en tandzorg werd uitgesteld omwille van COVID-19

ARBEIDSONGESCHIKTHEID

Kinderen met een speciale zorgnood

België heeft geen of weinig cijfers over kinderen met een speciale (zorg)nood. Idem voor de impact op het leven van hun ouders. In hun laatste studie brengen de Onafhankelijke Ziekenfondsen enerzijds de situatie in kaart en vestigen anderzijds de aandacht op de verbanden tussen het hebben van een kind met speciale zorgnoden en de arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en werkloosheid van de ouders.

'Kinderen met een speciale zorgnood en associatie met arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en werkloosheid onder hun ouders', juli 2022

GEESTELIJKE GEZONDHEID

Personen met mentale gezondheidsproblemen extra vatbaar voor ernstige COVID-19

Deze studie onderzoekt in detail het verband tussen geestelijke gezondheidsproblemen en ernstige vormen van COVID-19. Interessante vaststelling: dit verband bestaat in beide richtingen.

'Verband tussen geestelijke gezondheidsproblemen en ziekenhuisopname voor COVID-19', augustus 2022

Video - Wendy, mama van een kind met een speciale zorgnood

ARBEIDSONGESCHIKTHEID

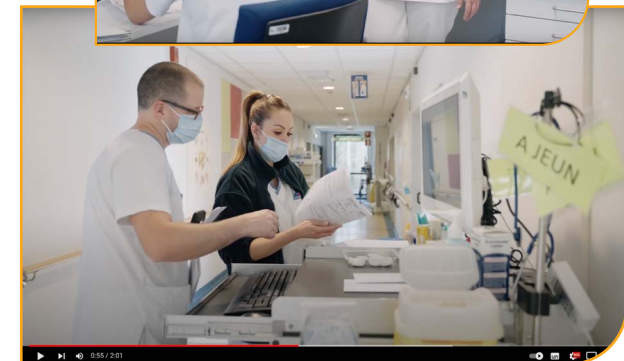
Psychosociale stoornissen en arbeidsongeschiktheid

Deze analyse toont aan dat het aantal psychosociale stoornissen met arbeidsongeschiktheid tot gevolg, alleen maar toeneemt. De sterkste stijging wordt vastgesteld bij burn-out, met een toename van 66% tussen 2018 en 2021. Andere psychosociale stoornissen nemen eveneens snel toe. Deze alarmerende inzichten vereisen meer aandacht voor preventie en re-integratietrajecten op maat.

'Sterke stijging van het aantal personen in arbeidsongeschiktheid naar aanleiding van geestelijke gezondheidsproblemen tussen 2018 en 2021. Nood aan een doortastend beleid en betrokkenheid en responsabilisering van alle actoren', juli 2022

Mentale gezondheid en COVID-19: nauw verband

Video - Personen met mentale gezondheidsproblemen extra vatbaar voor ernstige COVID-19

Je vindt al onze studies op www.mloz.be > Onze publicaties

De Onafhankelijke Ziekenfondsen in de pers

In 2022 kwamen de studies en standpunten van de Onafhankelijke Ziekenfondsen opnieuw uitgebreid aan bod in de pers. Een klein overzicht in cijfers en beelden!

18
persberichten
gepubliceerd in 2022

Kwart Belgen niet op controle bij tandarts

Uit een rondvraag van de Onafhankelijke Ziekenfondsen bij hun leden blijkt dat 68 procent minstens één keer per jaar naar de tandarts gaat. Een kwart blijkt niet op jaarlijkse controle te gaan, waarbij het percentage het hoogst ligt bij alleenstaande mannen en mensen in financiële problemen. 3,1 procent gaf aan om zelfs bij problemen niet lang te lopen bij de tandarts. Toch is er ook enig positief nieuws. Het aantal Belgen dat in minstens twee op de drie jaar naar de tandarts gaat, stijgt geleidelijk: van 47,4 procent in 2008 naar 54,6 procent in 2020. Zondag is het de dag van de mondzorg. (DM)

De Morgen, 19 maart 2022

Artsenkrant, 23 maart 2022

8
opiniestukken
gepubliceerd in 2022

Ouders van kinderen met speciale nood hebben het professioneel moeilijker

Hoe dag worden vijfde ouders van kinderen met speciale nood die hulp zoeken bij de Onafhankelijke Ziekenfondsen. De behoeftes, mechanismen verstaan niet.

PAUL WITTEBORS

Tien procent van de Belgische gezinnen heeft minstens één kind met een speciale nood. Het gaat om een diversiteit aan problemen: fysieke beperkingen, verstandelijke beperkingen, psychische problemen, autisme, ernstige chronische ziekten, ernstige ontwikkelingsproblemen of ernstige leerproblemen. Het aantal kinderen met een speciale nood wordt geschat op 1,5 miljoen in België. Dit aantal zal nog toenemen door de demografische veranderingen.

De Onafhankelijke Ziekenfondsen bieden hulp aan ouders van kinderen met een speciale nood. Dit gebeurt door middel van individuele begeleiding, groepsbegeleiding en online ondersteuning. Het is belangrijk dat ouders weten dat ze niet alleen staan en dat er hulp is beschikbaar.

De Morgen, 19 juli 2022

522
publicaties of
vermeldingen
in 2022

Xavier Brenez, directeur-generaal van de Onafhankelijke Ziekenfondsen, uitgenodigd bij Matin Première - RTBF radio

Aantal burn-outs op de werkvloer stijgt met 66 procent in drie jaar

1 op 3

De werkdruk en de personeelstekorten leiden tot een vloed van depressies en burn-outs in de zorg.

LUK BRUYNEEL
EXPERT ONAFHANKELIJKE ZIEKENFONDSEN

De cijfers zijn zorgwekkend. Het aantal depressies steeg in dezelfde periode met 22 procent. Burn-out en depressie zijn de vaakst gestelde diagnoses bij arbeidsongeschiktheid. Ook andere psychische problemen worden vaker vastgesteld, bijvoorbeeld angststoornissen (140%). In een daling tijdens het coronajaar 2020. Meer werknemers klagen bovendien over een gevoel van malaise en vermoeidheid (54%). De helft van de mensen krijgt na twee maanden een burn-outdiagnose. Terwijl de werkloosheid daalt, stijgt het aantal mensen dat arbeidsongeschikt is. De verhoging van de pensioenleeftijd speelt daarin een rol. Maar dat is niet de enige verklaring voor de toename van burn-outs en andere psychische klachten. Ten opzichte van drie mensen zoekt één persoon hulp voor psychische problemen. Het taboe is nog steeds groot, vooral bij mannen. Daarom slaapt de situatie te lang aan en wordt het zo erg dat mensen niet meer kunnen werken.

In dan is er het nog het thuiswerken, sommige mensen zijn daar gelukkig mee, maar vooral mensen met jonge kinderen bleven er moeite mee te hebben.

De emotionele belasting van werknemers is gestegen. Op sectorniveau is dat goed zichtbaar in de zorg. De werkdruk en de personeelstekorten leiden tot een vloed van depressies en burn-outs, zegt Brenez.

Behalve de toename van het aantal mensen dat ziek thuis zit, haart ook de lange duur van de ziekte-zorg. Mensen die ziek worden, zitten steeds vaker meer dan een jaar thuis. Zo ontstaat een hogere instroom van mensen in de arbeidsongeschiktheid, maar blijft de uitstroom klein. Dat is een probleem ook de regering, een werkzaamheidsgraad van 80 procent wil halen. De groep werklozen is klein, dus moeten we inzetten op het activeren van de langdurig zieken.

De Onafhankelijke Ziekenfondsen pleiten voor aanpassingen in de organisatie om burn-outs te voorkomen. Daarnaast is er nood aan een betere begeleiding. Daarvoor zijn voldoende activerende arsten nodig. Hun aantal is niet overvloedig genoeg met het aantal zieken, waardoor ze te veel werk hebben.

De Tijd, 7 juli 2022

De met 24-jarigen vormen een kwetsbare groep. - Anna Broux

Lockdown deed kwetsbare jongeren naar meer antidepressiva grijpen

WELZIJN In het eerste jaar van de coronacrisis gebruikten 19- tot 24-jarigen met psychische problemen 11 procent meer antidepressiva. Ook het aantal bezoeken aan de psycholoog nam met 5 procent toe.

De coronacrisis en de lockdown wogen het zwaar op de mentale gezondheid van jonge mensen. Dat toont nu ook een nieuw studie door de Onafhankelijke Ziekenfondsen, op basis van de gegevens van rezeptgegevens van ruim ongeveer 2,3 miljoen leden. Terwijl het aantal voorgescreven antidepressiva tussen 2019 en 2020 bijna verdubbeld werd, nam het aantal bezoeken aan de psycholoog met 5 procent toe.

Opvallend: het aantal jongere antidepressiva nam niet

De Standaard, 23 juni 2022

Salon Rebondir

Van 17 tot 21 oktober organiseerde de vzw Job & Sense het 'salon Rebondir', met de steun van de Onafhankelijke Ziekenfondsen. Het event richtte zich naar langdurig zieken en trachtte antwoorden te bieden op heel wat vragen omtrent de terugkeer naar de arbeidsmarkt. Dat het thema heel wat mensen raakt, bewees ook de opkomst van het evenement. Niet minder dan **1.300** personen namen deel.

Philippe Marneth, arts-directeur bij de Onafhankelijke Ziekenfondsen

1.300
deelnemers

Sophie Hanssens, terug-naar-werkcoördinator, in de radiostudio

Onze Corporate social responsibility (CSR) in 2022

Om vandaag en in de toekomst een solidair en performant gezondheidssysteem te realiseren, werken de Onafhankelijke Ziekenfondsen samen met verschillende organisaties, waarmee we gemeenschappelijke visies delen.

Solidariteit met Oekraïne

De oorlog in Oekraïne raakte iedereen, ook de medewerkers van de Landsbond. Als trouwe partner van Dokters van de Wereld, zamelden we een ongezien **groot bedrag** aan fondsen in voor de humanitaire hulp voor Oekraïners in België en ter plaatse. Onze vrijwilligers bij het Rode Kruis konden een glimlach toveren op de gezichten van kinderen die alles kwijt waren, met heel wat **speelgoed en kinderboeken** die werden verzameld in paleis 8 aan de Heizel. De solidariteit was immens.

#geefvoorelkaar

In het voorjaar kampte het Rode Kruis met een nijpend gebrek aan bloedreserves. Als steunactie achter de campagne 'Geef bloed', organiseerde de Landsbond een **bloedinzameling** op de site in Anderlecht. Verpleegkundigen van het Rode Kruis kwamen in onze lokalen met hun materialen bloed afnemen van vrijwillige donors. Foto's van de actie werden later ook gedeeld op sociale media.

Sociale cohesie

2022 stond bij de Landsbond ook in het teken van de terugkeer naar kantoor na de harde coronalockdowns. Om elkaar terug te vinden na zo'n lange periode werd er extra ingezet op sociale cohesie bij medewerkers. Er werden **tal van activiteiten** georganiseerd zoals yogasessies, zumbalessen of andere sportmogelijkheden, inspirerende sessies rond mentaal welzijn enz. **tijdens de middagpauze**.

Yoga en padel

Curieuzenair

Insectenhôtels in de tuin van de landsbond.

Duurzaamheid

De relatie tussen milieu en gezondheid blijft een van de topprioriteiten van de Onafhankelijke Ziekenfondsen. Initiatieven waarbij we onze groene kant kunnen opmeten of een bijdrage kunnen leveren, zijn voor ons van grote waarde. Zo was 2022 het jaar waarin **de luchtkwaliteit in Brussel** gemeten werd binnen het project **CurieuzenAir**. Na een meting van een paar weken werd in maart 2022 vastgesteld dat de luchtkwaliteit in de omgeving van de Landsbond goed tot zeer goed bleek te zijn. Meteen een prima signaal om verdere stappen te zetten in de sensibilisering van de collega's rond het belang van het milieu voor de gezondheid.

Tussen de fauna en flora mogen ook de bijen niet vergeten worden. Dankzij het project **BeeOdiversity** werd **bloemzaad** verkocht om thuis nuttige bloemen te voorzien voor de bijen. Daarnaast werden ook tips gedeeld om natuurlijke alternatieven te vinden voor pesticiden, en praktische info rond het installeren van insectenhôtels, het peterschap van bijenkorven of het planten van struiken en fruitbomen. Beginners of anderen die op zoek waren naar inspiratie moesten

Klimaatmars

niet ver zoeken, want de tuinen van de Landsbond zijn met de steun van natuurvereniging Natagora ingericht volgens de principes van biodiversiteit.

Duurzaam ondernemen betekent ook oog hebben voor de lokale gemeenschap. Wij doen dat door **groenten** en **fruit** te kopen bij onze burens. Het project **Biotiful** slaagt er in om de korteketenfilosofie, in casu biologische landbouw, te koppelen aan de opleiding en socioprofessionele integratie van kwetsbare werknemers.

Tot slot zijn we trouwe deelnemers aan de **Klimaatmars**. Want wie milieu en gezondheid zegt, zegt ook Onafhankelijke Ziekenfondsen. Zoals elk jaar nam in 2022 een delegatie van de Landsbond deel aan de **Klimaatcoalitie** van 23 oktober.

Dienst Dringende zorg in het buitenland

2.991
rechtstreeks verwerkt door de
bijstandscentrale Mediphone Assist in 2022

Aanvaarde dossiers: **2.664**
Geweigerde dossiers: **327**

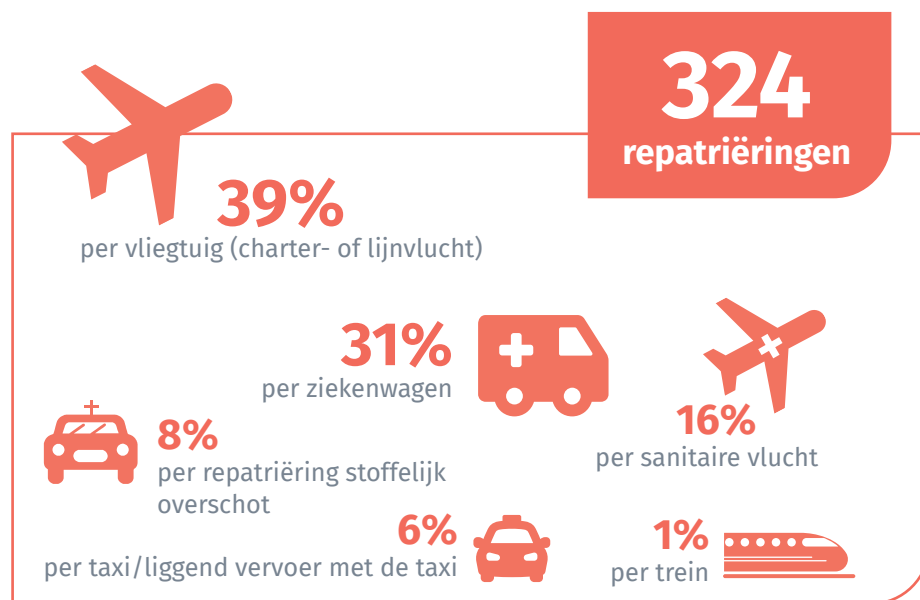
39.206
verwerkte
dossiers

De dienst Dringende zorg in het
buitenland verwerkte **39.206**
dossiers in 2022

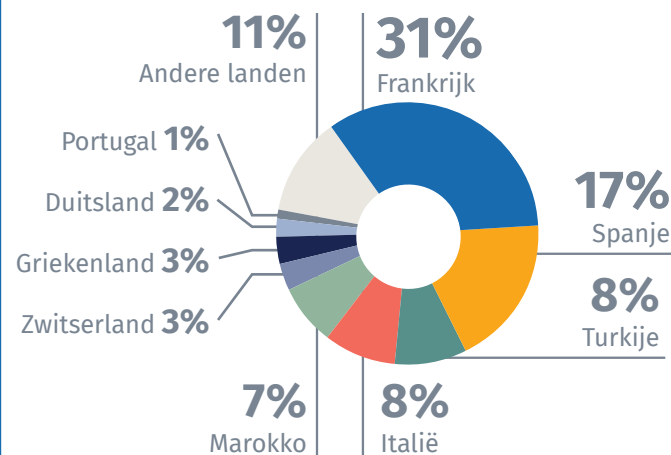
36.215

verwerkt bij de terugkeer in België
(tarifiering a posteriori)

Ambulant: **97%**
Hospitalisatie: **3%**

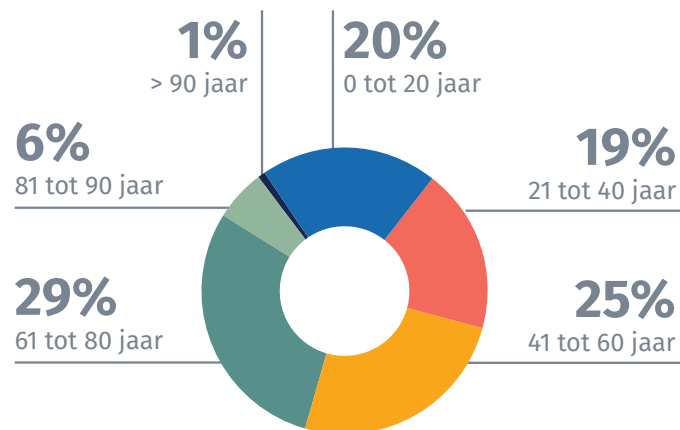
Zorgland

Repatrieringen per land

Frankrijk	30,789%
Spanje	17,331%
Turkije	8,346%
Italië	7,895%
Oostenrijk	7,368%
Marokko	7,331%
Zwitserland	3,496%
Griekenland	2,744%
Duitsland	2,143%
Portugal	1,466%
Andere landen	11,090%

Verdeling per leeftijd

Enkele markante feiten van 2022

- Toename van het aantal dossiers van bijstand door Mediphone Assist en toename van het aantal dossiers van terugbetaling a posteriori
- Met de hervatting van het reizen in 2022 en dus de zorg in het buitenland, naderen we stilaan terug het niveau van vóór COVID.
- Overheidsopdrachten
In 2022 zijn twee overheidsopdrachten gestart. Voor Mediphone Assist blijven we nog enkele jaren met dezelfde partner Allianz werken. Ook voor de overheidsopdracht voor de aflevering

van EZVK's (zie pagina 19) is de samenwerking met de partner Group Joos verlengd.

- Wijzigingen in de bilaterale overeenkomsten
De nationaliteitscontrole voor studenten die gaan studeren in Quebec is niet meer nodig. Er is ook een nieuwe overeenkomst gesloten met Marokko. De dekking is voortaan ruimer: meer personen komen in aanmerking voor deze overeenkomst, de nationaliteitscontrole is niet meer van toepassing en gepensioneerd Belgen die in Marokko wonen zijn ook gedekt.

Bestuurskosten

De **verdeelsleutel** die sinds 1 juli 2018 in voege is om de forfaitaire dotatie onder de verzekeringsinstellingen te verdelen, wordt door het Nationaal verbond van socialistische mutualiteiten betwist voor de Raad van State. De zaak wordt op 17 mei 2023 behandeld, waardoor in de weken daarop een uitspraak wordt verwacht. Mochten de KB's die deze verdeelsleutel bepalen, volledig vernietigd worden, dan zou de Landsbond bijna 32,9 miljoen euro aan het RIZIV moeten terugbetalen voor de periode juli 2018 tot en met december 2022. Hiervoor werd tijdens deze periode de nodige provisie aangelegd.

Door de wet van 22 augustus 2002 houdende diverse bepalingen betreffende de geneeskundige verzorging, wordt een deel van de dotatie door de Controledienst voor de Ziekenfondsen toegekend op basis van een beoordeling van prestatiecriteria voor het beheer van de verplichte verzekering. Deze **'variabele' dotatie** werd sinds 2019 gedurende 4 opeenvolgende jaren telkens met 2,5% verhoogd, zodat die nu 20% bedraagt in 2022.

(1) De verzekeringsinstellingen ontvangen tevens bijkomende bedragen aan bestuurskosten, zoals bijvoorbeeld de vergoeding voor de integratie van de kleine risico's in de verplichte verzekering, of de bedragen die worden toegekend als beloning voor de gedane terugvorderingen of voor de financiële opbrengsten die werden gerealiseerd in de verplichte verzekering.

(2) De HKZIV en de Kas geneeskundige verzorging van de NMBS genieten een bijzondere regeling.

Dotatie 2022

Het bedrag aan bestuurskosten dat voor het jaar 2022 door het RIZIV forfaitair (1) werd toegekend aan de verzekeringsinstellingen, werd bevestigd door het KB van 31 december 2021.

Aan de vijf klassieke verzekeringsinstellingen (2) werd een bedrag van bijna 1.142 miljoen euro toegekend, een verhoging met 1,87% tegenover 2021. In 2020 en 2021 groeide de dotatie nog met respectievelijk 3,31% en 3,36%. De gemiddelde groei sinds

het effect van de 6e staatshervorming in 2019 bedraagt 2,01%.

De dotatie bestaat uit een vast gedeelte van 913,5 miljoen euro (924,8 in 2021) en een variabel gedeelte van 228,4 miljoen euro (196,2 in 2021). De beoordeling van het variabel gedeelte is voor 2022 nog niet bekend. Voor 2021 behaalden de Onafhankelijke Ziekenfondsen 98,08% van hun maximumdotatie, tegenover 94,97% het jaar daarvoor.

Verdeling maximale dotatie 2022

Hieronder vinden we de verdeling van de maximale dotatie 2021-2022.

Verzekeringinstelling	Verdeelsleutel		Maximale dotatie		
	2021	2022	2021	2022	verschil
Landsbond der Christelijke Mutualiteiten	40,50%	40,43%	453.946.562	461.625.604	7.679.043
Landsbond van de Neutrale Ziekenfondsen	5,42%	5,50%	60.738.002	62.769.208	2.031.206
Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten	28,69%	28,63%	321.592.998	326.948.912	5.355.914
Landsbond van Liberale Mutualiteiten	6,02%	5,97%	67.483.256	68.135.679	652.423
Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen	19,37%	19,48%	217.155.182	222.403.596	5.248.414
Totaal	100,00%	100,00%	1.120.916.000	1.141.883.000	20.967.000

Hieronder vinden we de evolutie 2021-2022 van de waarden per rechthebbende en per titularis.

Verzekeringsinstelling	Dotatie/rechthebbende				Dotatie/titularis			
	2021		2022		2021		2022	
	Euros	Index	Euros	Index	Euros	Index	Euros	Index
Landsbond der Christelijke Mutualiteiten	98,9	98	100,6	99	137,7	95	139,6	96
Landsbond van de Neutrale Ziekenfondsen	106,9	106	108,0	106	154,8	107	155,7	107
Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten	99,2	99	100,0	98	148,0	102	149,0	102
Landsbond van Liberale Mutualiteiten	124,9	124	125,8	124	167,3	116	168,6	116
Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen	98,0	98	99,2	97	146,1	101	146,8	101
Totaal	100,5	100	101,7	100	144,6	100	145,9	100

Besteding

De bruto-uitgaven 'Bestuurskosten' van alle Onafhankelijke Ziekenfondsen samen bereikten in 2022 een bedrag van bijna 331 miljoen euro, dit is 5,5% meer dan in 2021. Deze toename is gedeeltelijk het gevolg van de toename van de te besteden mid-delen met 3,4 miljoen euro.

De loonlasten nemen toe met 6,1% of 11,3 miljoen euro, waarvan 9,73 miljoen euro of 86% bij de ziekenfondsen. Het aandeel van de loonlasten in de totale bruto kost blijft met 59,7% ongeveer gelijk als in 2021 (59,4%).

De rubriek 'Diensten, diverse goederen en kosten' neemt toe met 6,6%, of bijna 7,8 miljoen euro. Dit effect wordt zowel bij de Landsbond als bij de ziekenfondsen vastgesteld.

De sterke toename van de rubriek 'Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen' met bijna 45% of 1,4 miljoen

euro, is volledig toe te schrijven aan het ziekenfonds 526 en vloeit voort uit de fusie op 01/01/2021 met het ziekenfonds 501.

Er is eveneens een sterke daling van de 'Overige bedrijfskosten' met 3,2 miljoen euro. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een afname van de facturatiekosten

van Frankrijk voor Belgische onderdanen die in Frankrijk medische verzorging nodig hadden. Omdat deze afname afkomstig is van een zeer onregelmatige facturatie door Frankrijk zelf, werd de provisie, aangelegd in de aanvullende verzekering, verhoogd met eenzelfde bedrag.

De verrekening van kosten en de diverse ontvangsten bedroegen 83,4 miljoen euro. Dat is een lichte daling met 0,43%, waardoor de netto-uitgaven met 7,6% toenemen. Bij het ziekenfonds 526 alleen wordt een afname geregistreerd van 4,3 miljoen euro, terwijl bij alle andere entiteiten samen er een toename is met 3,9 miljoen euro.

	2021	2022	Vershil	Verdeling
Diensten, diverse goederen en kosten	117.480.159	125.255.302	6,62%	37,9%
Lonen, sociale lasten en pensioenen	186.188.028	197.501.765	6,08%	59,7%
Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen	3.120.767	4.522.548	44,92%	1,4%
Overige bedrijfskosten	6.641.310	3.414.697	-48,58%	1,0%
Financiële kosten	92.017	69.649	-24,31%	0,0%
Uitzonderlijke kosten	96.111	32.219	--	0,0%
Bruto-uitgaven	313.618.392	330.796.179	5,48%	100,0%
Doorfacturatie en opbrengsten	-83.747.603	-83.387.820	-0,43%	
Netto-uitgaven	229.870.789	247.408.360	7,63%	

Uitgaven geneeskundige verzorging in 2022

De uitgaven voor geneeskundige verzorging in 2022 worden nog steeds gekenmerkt door de COVID-crisis, zij het in mindere mate dan in 2020 en 2021.

In 2022 worden bepaalde initiatieven specifiek in verband met de COVID-19-maatregelen nog buiten de begrotingsdoelstelling gefinancierd via een interdepartementale voorziening in de begroting van de FOD Sociale Zaken (die via een specifieke dotatie naar het RIZIV wordt overgeheveld). Deze uitgaven buiten de begrotingsdoelstelling bedragen 729 miljoen, en bestaan voor het grootste deel uit de kosten van COVID-tests en de vergoedingen van zorgverleners voor het toedienen van vaccins.

Binnen de begrotingsdoelstelling wordt nog steeds de mogelijkheid geboden om zorg 'op afstand' te verlenen zonder fysiek contact met de patiënt. Budgettair gezien maken de terugbetalingen van deze verstrekkingen deel uit van de begrotingsdoelstelling van elke sector. Deze verstrekkingen worden momenteel echter weinig gebruikt, en vertegenwoordigen slechts 4% van alle kosten voor huisartsenconsultaties en -advies.

Impact op de uitgaven voor de geneeskundige verzorging

Aan de zuivere uitgavenzijde is er een bonus van 1,2 miljard, voornamelijk als gevolg van de grote onderbesteding in vele sectoren, vooral die welke verband

houden met ziekenhuizen. Het gebruik van geneeskundige verzorging lijkt niet te herstellen tot hetzelfde niveau van vóór de COVID-crisis.

Indien wij echter een homogene vergelijking maken en een reeks begrotingsbedragen neutraliseren die niet door uitgaven worden gecompenseerd, komen wij nog op een bonus van 399 miljoen.

Er moet namelijk rekening worden gehouden met de volgende elementen:

Van de farmaceutische industrie werd een budgettaire inspanning van 180 miljoen euro gevraagd in 2022.

- In 2022 is een bedrag van 150 miljoen uitgetrokken om de werkelijke extra kosten van ziekenhuizen die niet door ziekenhuizen worden gefinancierd, te dekken.
- De gereserveerde bedragen zijn bedragen die voorzien zijn voor maatregelen die nog niet van kracht zijn.
- De correctie van de art. 81/111-inkomsten** komt overeen met het tekort van de ontvangsten ten opzichte van de geraamde ontvangsten voor geneesmiddelen waarvoor met het farmaceutisch bedrijf een overeenkomst is gesloten. Deze vertrouwelijke overeenkomsten kunnen worden afgesloten in geval van klinische of

In de tabel wordt een vergelijking gemaakt tussen de doelstelling en de uitgaven (in duizenden euro's):	Koninkrijk		
	Doelstelling	Uitgaven	Vershil
Initieel bedrag	32.126.154	30.855.019	-1.271.135
Niet-toewijsbaar bedrag	-180.000		
Andere niet-toewijsbare bedragen	-92.454		
Overdracht buiten doelstelling	-77.285		
Subtotaal	31.776.415	30.855.019	921.396
Financiering ziekenhuizen (algemeen + psychologisch) COVID-19	-150.500		
Subtotaal	31.625.915	30.855.019	770.896
Voorbehouden bedragen	-348.734		
Subtotaal	31.277.181	30.855.019	422.162
Correctie inkomsten art. 81/111	-23.071		
Homogene vergelijkingsbasis	31.254.110	30.855.019	399.091

budgettaire onzekerheden, en voorzien in tijdelijke terugbetaling en financiële compensatie. Deze vergoedingen worden 'art. 81/111-inkomsten' genoemd.

Begroting 2022: verschuiving naar doelstellingen op het gebied van geneeskundige verzorging

In 2021 heeft het RIZIV nagedacht over een meerjarig begrotingstraject op basis van doelstellingen op het gebied van geneeskundige verzorging. De nieuwe initiatieven in de begroting 2022 zijn gericht op het bereiken van de in dit traject gedefinieerde doelstellingen op het gebied van geneeskundige verzorging, namelijk betere preventie, toegankelijkheid van de zorg en een constante zoektocht naar meer passende verzorging.

Deze maatregelen omvatten:

- ↪ de tandzorg, die momenteel niet voldoende wordt terugbetaald
- ↪ de verlaging van de maximumfactuur die wordt betaald door patiënten die de verhoogde tegemoetkoming genieten
- ↪ de uitbreiding van het derde-betalerssysteem
- ↪ acties om het gebruik van geneesmiddelen terug te dringen, met name slaapmiddelen en kalmeermiddelen

- ↪ alsook investeringen in de zorgtrajecten voor, bijvoorbeeld, diabetespatiënten, kinderen met obesitas, jongeren met psychologische problemen enz.

Er is een specifieke budgetlijn ingevoerd, waarin een aantal van deze nieuwe transversale initiatieven zijn opgenomen.

Op het vlak van de sectoren

De tabel toont een aantal belangrijke sectoren wat de uitgaven betreft (in duizenden euro's).

De globale onderbesteding van 400 miljoen is heel groot, er zijn nog geen duidelijke verklaringen voor. In de komende maanden zullen grondigere analyses uitgevoerd worden voor elke sector om een verklaring te vinden. Deze onderbesteding is aanwezig in verschillende sectoren:

De onderbesteding blijft hoog binnen veel sectoren, voornamelijk die welke verband houden met de ziekenhuissector. Namelijk ziekenhuizen, medische honoraria en implantaten.

Rubriques	Onafhankelijke Ziekenfondsen	Koninkrijk			Aandeel Onafh.Zf.
	Uitg. 2022	Uitg. 2022	Doelstelling 2022	Doel. - Uitg.	In uitg.
1 Medische honoraria	1.564.267	9.097.027	9.191.336	94.309	17,5%
2 Tandzorg	227.959	1.166.737	1.150.638	-16.099	19,9%
3 Farmaceutische verstrekkingen	1.077.545	5.539.493	5.555.988	16.495	15,9%
4 Thuisverpleging	208.084	1.839.167	1.939.098	99.931	11,5%
5 Kinesitherapie	151.843	942.492	987.817	45.325	16,4%
7 Implantaten	123.092	787.521	880.386	92.865	15,6%
Ziekenhuizen	1.256.116	7.198.390	7.402.003	203.613	17,4%
10 Verloskundigen	7.899	39.958	40.163	205	19,9%
23 Medische huizen (forfait arts, verpleeg., kines.)	53.772	256.515	261.265	4.750	21,3%
24 Psychologische bijstand*	268	51.587	163.925	112.338	
25 LVZ: forfaitaire honoraria**	63.411	365.028	375.156	10.128	17,4%
25 Transversale projecten	6	29	49.203	49.174	19,6%

*Psychologische bijstand: de uitgaven van de Onafhankelijke Ziekenfondsen zijn verbonden aan de overeenkomst psychologische zorg en niet aan de nieuwe overeenkomst die van kracht ging op 1 januari 2022. De uitgaven van de nieuwe overeenkomst worden beheerd op een intermutualistisch niveau en wij beschikken nog niet over de specifieke uitgaven voor de leden van de Onafhankelijke Ziekenfondsen.
**Laagvariabele zorg

Er zijn verschillende hypothesen: **de impact van de COVID-crisis**, het personeelstekort, het uitstel van verzorging door de inflatiecrisis enz.

Er is slechts één sector met overbesteding, namelijk tandzorg.

Daarnaast moet worden opgemerkt dat de totale onderbesteding van een sector verschillende realiteiten voor de zorgverleners kan weerspiegelen. Op het niveau van de medische honoraria, bijvoorbeeld, zien we dat raadplegingen en advies, alsook de premies voor huisartsen overbesteed zijn. Hetzelfde geldt voor de apothekers in de sector van de farmaceutische specialiteiten (onder meer door de invoering van de huisapotheker). Deze maatregel wordt momenteel geëvalueerd.

De sector van de kinesitherapie kent geen overbesteding, maar dit is deels het gevolg

van het bedrag dat specifiek aan zijn gedeeltelijke doelstelling is toegevoegd (+46 miljoen) ter compensatie van de versnelling van de uitgaven door zijn intrede in de digitale factureringkanalen.

De verpleegkundige zorg zag een zwakke stijging van de uitgaven tussen 2021 en 2022, nauwelijks meer dan 1%, wat zich vertaalt in een onderbesteding van bijna 100 miljoen.

Wat de laagvariabele zorg in het ziekenhuismilieu betreft, zijn de uitgaven ook duidelijk minder hoog dan verwacht, maar moet er worden opgemerkt dat het aandeel van de Onafhankelijke Ziekenfondsen hierin is gestegen van 15,3% tot 17,4%.

Zeer trage start voor de **overeenkomst voor psychologische zorg** (psychologische bijstand) die is ingevoerd in 2021. We

beschikken niet over de precieze uitgaven van de leden van de Onafhankelijke Ziekenfondsen. Er kan daarentegen worden vastgesteld dat de uitgaven van het RIZIV (inclusief de nieuwe overeenkomst) nog steeds zeer ver onder de begrotingsdoelstelling liggen (-112 miljoen). Het is nog steeds niet gemakkelijk klinische/orthopedagogische psychologen te vinden die bereid zijn zich aan te sluiten bij deze nieuwe overeenkomst.

De implementering van transversale projecten in verband met de doelstellingen op het gebied van geneeskundige verzorging verloopt niet snel, alleen de post-COVID-overeenkomst is in werking getreden in juli 2022. De uitgaven zijn dus zeer laag en bereiken bij lange na niet de begrotingsdoelstelling voor deze projecten. We kunnen evenwel opmerken dat het aandeel van de uitgaven van de Onafhankelijke Ziekenfondsen voor de post-COVID-overeenkomst hoger is dan het gemiddelde.

De bijdrage van de Onafhankelijke Ziekenfondsen in de totale uitgaven die via de verzekeringsinstellingen lopen, bedraagt 16,6%, een cijfer stabiel ten opzichte van 2021. De uitgaven blijven binnen de perken van de verwachte uitgaven, rekening houdend met het proportionele aandeel qua ledental van de Onafhankelijke Ziekenfondsen.

De ledentallen van de Onafhankelijke Ziekenfondsen

Eind 2022 bedroeg het geconsolideerde ledental van de Onafhankelijke Ziekenfondsen

2.285.942
rechthebbenden

part&namut
Mutualité Libre

Partenamut
1.308.221
leden

helan Onafhankelijk ziekenfonds

Helan Onafhankelijk Ziekenfonds

940.945
leden

freie
krankenkasse

Freie Krankenkasse

36.776
leden

In vergelijking met 2021 (2.254.340 rechthebbenden) is het globale ledental met **31.602 leden** (1,40%) gestegen. Deze cijfers omvatten de algemene regeling, de regeling zelfstandigen en de Internationale Verdragen.

De Internationale Verdragen vertegenwoordigen **41.337 rechthebbenden** (1,81% van het globale ledental).

De Onafhankelijke Ziekenfondsen in vergelijking met de andere landsbonden

Op 31 december 2022 zagen de ledentallen van de verschillende verzekeringsinstellingen (VI's) er als volgt uit:

Verdeling van de rechthebbenden per VI op 31 december 2022 (Internationale verdragen niet meegerekend)

	Algemene regeling		Zelfstandige regeling	
	Aantal	%	Aantal	%
Landsbond der Christelijke Mutualiteiten	4.104.914	39,95%	480.530	39,49%
Landsbond van de Neutrale Ziekenfondsen	516.711	5,03%	71.726	5,89%
Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten	3.064.585	29,82%	218.370	17,95%
Landsbond van Liberale Mutualiteiten	472.658	4,60%	68.336	5,62%
Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen	1.889.838	18,39%	370.108	30,42%
Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering	128.284	1,25%	7.772	0,64%
HR Rail	98.542	0,96%		0,00%
TOTAAL	10.275.532	100,00%	1.216.842	100,00%

De Onafhankelijke Ziekenfondsen tellen 18,39% van de rechthebbenden van de algemene regeling onder hun leden. In de zelfstandige regeling is meer dan één rechthebbende op vier aangesloten bij de Onafhankelijke Ziekenfondsen (30,42% op 31 december 2022).

Alleen de LCM telt verhoudingsgewijs (en in absolute cijfers) meer zelfstandige verzekerden.

De mutaties

Net als de vorige jaren is het saldo van de mutaties IN en OUT van de rechthebbenden opnieuw gunstig: +6.988 aansluitingen in 2022, tegenover +3.041 in 2021.

Landsbonden	Mutaties IN	Mutaties OUT	Saldo
Landsbond der Christelijke Mutualiteiten	6.477	3.069	3.408
Landsbond van de Neutrale Ziekenfondsen	1.462	1.433	29
Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten	5.916	2.710	3.206
Landsbond van Liberale Mutualiteiten	748	542	206
Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering	670	580	90
HR RAIL	190	141	49
TOTAAL	15.463	8.475	6.988

Voorhuwelijkssparen

Leden van de Onafhankelijke Ziekenfondsen tussen 14 en 30 jaar kunnen jaarlijks bijdragen tot het product voorhuwelijkssparen. Op 31 december 2022 waren **2.750 leden** (die een kapitaal van 1.875.579 euro vertegenwoordigen) aangesloten bij dit ziekenfondsproduct.

Tijdens het jaar 2022:

hebben **1.091 personen** het voorhuwelijkssparen verlaten:

- 136** wegens huwelijk
- 638** wegens de maximumleeftijd
- 278** wegens samenwonen
- 16** wegens vrijwillig ontslag
- 14** door mutatie
- 8** door verplicht ontslag
- 1** wegens overlijden

19 nieuwe aansluitingen
door mutatie

Kerncijfers

Balanstotaal

	in euro x 1.000	in %
2018	327.411	10,3%
2019	331.906	1,4%
2020	330.485	-0,4%
2021	289.010	-12,5%
2022	314.420	8,8%

Beleggingen

	in euro x 1.000	in %
2018	262.460	10,4%
2019	258.342	-1,6%
2020	247.444	-4,2%
2021	213.168	-13,9%
2022	225.881	6,0%

Eigen vermogen

	in euro x 1.000	in %
2018	142.530	13,0%
2019	144.663	1,5%
2020	145.515	0,6%
2021	144.649	-0,6%
2022	137.689	-4,8%

Bijdragen

	in euro x 1.000	in %
2018	8.066	1,2%
2019	7.485	-7,2%
2020	6.828	-8,8%
2021	3.591	-47,4%
2022	5.622	56,6%

Technische reserves

	in euro x 1.000	in %
2018	3.293	-8,6%
2019	8.775	166,4%
2020	18.319	108,8%
2021	22.686	23,8%
2022	36.830	62,3%

Resultaat aanvullende diensten

	in euro x 1.000	in %
2018	1.614	44,4%
2019	1.090	-32,4%
2020	-158	-114,5%
2021	-1.184	649,4%
2022	-3.009	154,1%

De beleggingen

De wetgever heeft de aanwending van de beschikbare middelen en de toegestane beleggingsmogelijkheden beschreven in het koninklijk besluit van 13 november 2002, dat voor het laatst gewijzigd werd in 2006. De geldmiddelen moeten in hoofdorde worden aangewend voor de terugbetaling van de verstrekkingen en de tenlasteneming van de bestuurskosten.

Subsidiair mogen de geldmiddelen worden aangewend voor:

- ✓ het aanleggen van deposito's op zicht of op termijn bij kredietinstellingen die erkend zijn door de FSMA
- ✓ het verwerven van vastrentende effecten met kapitaalbescherming, uitgegeven of gewaarborgd door de Belgische overheid, de Gemeenschappen, de Gewesten of een ander land uit de eurozone
- ✓ het verwerven van vastrentende effecten met kapitaalbescherming, uitgegeven door internationale instellingen waarvan België lid is, of door kredietinstellingen die erkend zijn door de FSMA
- ✓ de inschrijving op aandelen van instellingen voor collectieve belegging met kapitaalbescherming.

Al deze beleggingen mogen uitsluitend gebeuren in euro.

In afwijking hiervan mogen de geldmiddelen van het Administratieve Centrum ook aangewend worden voor andere beleggingen, met uitsluiting van beleggingen in afgeleide producten.

Elk kwartaal wordt de Controledienst per aangetekend schrijven ingelicht over de wijzigingen in de portefeuille.

Als blijkt dat deze beleggingen het financiële evenwicht van de dienst in gevaar kunnen brengen, moet het evenwicht worden hersteld binnen de termijn en volgens een plan dat is vastgelegd door de Controledienst.

Beleggingscomité

Het Beleggingscomité ziet toe op de naleving van de vastgelegde spreiding van de activa en bepaalt de te volgen beleggingsstrategie. Dit Comité bestaat uit drie leden van de Raad van Bestuur, de Directeur-generaal, de Financieel Directeur en de Asset Manager van de Landsbond.

Samenstelling van de portefeuille

Eind 2022 bedroeg de totale investeringsportefeuille 225,8 miljoen euro, dit is een groei met 5,95% in vergelijking met 2021.

	31/12/2022		31/12/2021	
Governments Bonds	94,11	41,67%	71,84	33,70%
Corporate Bonds	50,29	22,27%	55,46	26,02%
Equities	9,04	4,00%	13,12	6,15%
Fund	24,39	10,80%	24,57	11,53%
Liquidity	48,01	21,26%	48,17	22,60%
TOTAAL	225,84	100,00%	213,16	100,00%

De boekhoudkundige waarde van de obligatieportefeuilles is gestegen (+13,4%), want ging eind 2022 van 127,3 miljoen euro naar 144,4 miljoen euro.

De stijging wordt vooral waargenomen bij de staatsobligaties (+31%), een post die het voorwerp is geweest van investeringen na de stijging van de rentevoeten. De uitstaande bedragen van bedrijfsobligaties daalden daarentegen (-9,3%).

Om te kunnen diversifiëren werd de portefeuille van de **'Government Bonds'** logischerwijze gespreid over meerdere emittenten. België vertegenwoordigt echter de grootste blootstelling. Het saldo is voornamelijk in andere landen van de eurozone geïnvesteerd. Er zaten ook

enkele 'supranationale' emissies in de portefeuille. De stijging van de rentevoet had een negatief effect op de waardering van de portefeuille, met latente waardeverminderingen ten belope van -8,1 miljoen euro, of 9% van de boekwaarde.

De latente waardevermindering op **'Corporate Bonds'** bedroeg -3,5 miljoen euro, dit is 6,9% van de boekwaarde.

Alle emittenten in de obligatieportefeuilles hebben van de ratingbureaus de rating 'Investment Grade' gekregen.

De post **'Equities'** is sterk gedaald (-31%) tot 9 miljoen euro. Deze daling weerspiegelt zowel een voorzichtig beleid van het Beleggingscomité als waardeaanpassingen als gevolg van de daling van de

aandelenmarkten. De Europese index vertegenwoordigd door de DJ Eurostoxx 600 heeft in 2022 bijna 14% verloren. De blootstelling van deze activaklasse blijft echter beperkt tot 4% van de totale investeringen. De Equities-portefeuille blijft latente meerwaardes vertonen ten belope van 1,5 miljoen euro, dit is 17,1% van de boekwaarde.

Het uitstaande bedrag van de rubriek **'Fund'** is eind 2022 gestabiliseerd op 24,4 miljoen euro. De latente meerwaardes op deze activaklasse bedragen 0,2 miljoen euro, dit is 0,7% van de boekwaarde.

De post **'Liquidity'**, tot slot, bestaat uit spaarboekjes en handelspapier.

Balans van de Aanvullende Verzekering en van de administratiekosten

ACTIVA		2022	2021
Vaste activa		13.651.715,70	11.469.947,05
I.	Oprichtingskosten		
II.	Immateriële vaste activa	0,00	0,00
III.	Materiële vaste activa	10.801.715,70	11.457.552,37
IV.	Financiële vaste activa	0,00	12.394,68
V.	Vorderingen op meer dan één jaar	2.850.000,00	
Vlottende activa		300.767.952,38	277.540.547,12
VI.	Voorraden		
VII.	Vorderingen op ten hoogste één jaar	55.822.573,90	51.392.896,34
VIII.	Geldbeleggingen	225.881.426,32	213.168.040,08
IX.	Liquide middelen	11.402.141,99	9.868.848,28
X.	Overlopende rekeningen	7.661.810,17	3.110.762,42
Totaal van de activa		314.419.668,08	289.010.494,17

PASSIVA		2022	2021
Eigen vermogen		137.689.034,31	144.649.034,70
I.	Werkkapitaal	137.689.034,31	144.649.034,70
II.	Gecumuleerd tekort		
Voorzieningen		36.830.245,87	22.685.944,15
III.	Technische voorzieningen betreffende het voorhuwelijkssparen	1.057.490,27	1.418.573,23
IV.	Voorzieningen voor risico's en kosten	35.772.755,60	21.267.370,92
Schulden		139.900.387,90	121.675.515,32
V.	Schulden op meer dan één jaar	17.432.651,20	17.026.491,12
VI.	Schulden op minder dan één jaar	118.085.030,77	104.622.996,20
VII.	Overlopende rekeningen	4.382.705,93	26.028,00
Totaal van de passiva		314.419.668,08	289.010.494,17

Dringende zorgen in het buitenland

Classificatiecode: 15/01 - Art. 48 van de statuten

TECHNISCH RESULTAAT		2022	2021
Bijdragen	(+)	5.622.227,52	3.590.960,31
Overheidstoelagen	(+)		
Prestaties	(-)	-8.229.430,43	-4.233.410,84
Technische voorzieningen	(-) (+)		
Overige technische opbrengsten	(+)		
Overige technische kosten	(-)	-23.196,32	-20.079,39
Technisch resultaat		-2.630.399,23	-662.529,92

WERKINGSRESULTAAT		2022	2021
Bedrijfsopbrengsten	(+)		
Bedrijfskosten	(-)	-605.430,93	-484.760,38
Werkingsresultaat		-605.430,93	-484.760,38

FINANCIEEL RESULTAAT		2022	2021
Financiële opbrengsten	(+)	13.695,55	1.642,52
Financiële kosten	(-)	-1.110,65	-1.134,86
Financieel resultaat		12.584,90	507,66

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR		2022	2021
Resultaat van het boekjaar		-3.223.245,26	-1.146.782,64

EVOLUTIE VAN HET WERKKAPITAAL OF HET GECUMULEERD TEKORT		2022	2021
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij begin boekjaar		6.957.837,77	8.104.620,41
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		-3.223.245,26	-1.146.782,64
Overdracht van werkkapitaal van of naar de diensten	(-) (+)		
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij einde boekjaar		3.734.592,51	6.957.837,77

Internationale solidariteit

Classificatiecode: 38 - Art. 48quater van de statuten

TECHNISCH RESULTAAT		2022	2021
Bijdragen	(+)		
Overheidstoelagen	(+)		
Prestaties	(-)		
Technische voorzieningen	(-) (+)		
Overige technische opbrengsten	(+)		
Overige technische kosten	(-)		
Technisch resultaat			

WERKINGSRESULTAAT		2022	2021
Bedrijfsopbrengsten	(+)	90.000,00	80.000,00
Bedrijfskosten	(-)	-90.000,00	-80.000,00
Werkingsresultaat		0,00	0,00

FINANCIËEL RESULTAAT		2022	2021
Financiële opbrengsten	(+)		
Financiële kosten	(-)		
Financieel resultaat			

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR		2022	2021
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		0,00	0,00

VOLUTIE VAN HET WERKKAPITAAL OF HET GECUMULEERD TEKORT		2022	2021
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij begin boekjaar		0,00	
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		0,00	0,00
Overdracht van werkkapitaal van of naar de diensten	(-) (+)		
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij einde boekjaar		0,00	0,00

Gezondheidspromotie

Classificatiecode: 15/02 - Art. 48bis van de statuten

TECHNISCH RESULTAAT		2022	2021
Bijdragen	(+)		
Overheidstoelagen	(+)	60.798,40	56.780,00
Prestaties	(-)		
Technische voorzieningen	(-) (+)		
Overige technische opbrengsten	(+)	35.000,00	50.000,00
Overige technische kosten	(-)	62.470,04	-81.485,11
Technisch resultaat		33.328,36	25.294,89

WERKINGSRESULTAAT		2022	2021
Bedrijfsopbrengsten	(+)		
Bedrijfskosten	(-)	-32.914,14	-22.464,12
Werkingsresultaat		-32.914,14	-22.464,12

FINANCIËEL RESULTAAT		2022	2021
Financiële opbrengsten	(+)	297,58	30,57
Financiële kosten	(-)	-24,04	-21,15
Financieel resultaat		273,54	9,42

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR		2022	2021
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		687,76	2.840,19

EVOLUTIE VAN HET WERKKAPITAAL OF HET GECUMULEERD TEKORT		2022	2021
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij begin boekjaar		317.606,49	314.766,30
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		687,76	2.840,19
Overdracht van werkkapitaal van of naar de diensten	(-) (+)		
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij einde boekjaar		318.294,25	317.606,49

Ledenverdediging

Classificatiecode: 15/03 - Art. 47 van de statuten

TECHNISCH RESULTAAT		2022	2021
Bijdragen	(+)		
Overheidstoelagen	(+)		
Prestaties	(-)		
Technische voorzieningen	(-) (+)		
Overige technische opbrengsten	(+)		
Overige technische kosten	(-)		
Technisch resultaat		0,00	0,00

WERKINGSRESULTAAT			
Bedrijfsopbrengsten	(+)		
Bedrijfskosten	(-)	-24,72	-23,13
Werkingsresultaat		-24,72	-23,13

FINANCIEEL RESULTAAT			
Financiële opbrengsten	(+)	61,05	6,33
Financiële kosten	(-)	-4,90	-4,36
Résultat financier		56,15	1,97

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR			
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		31,43	-21,16

EVOLUTIE VAN HET WERKKAPITAAL OF HET GECUMULEERD TEKORT			
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij begin boekjaar		65.144,05	65.165,21
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		31,43	-21,16
Overdracht van werkkapitaal van of naar de diensten	(-) (+)		
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij einde boekjaar		65.175,48	65.144,05

Informatie aan de leden

Classificatiecode: 37 - Art. 45 van de statuten

TECHNISCH RESULTAAT		2022	2021
Bijdragen	(+)		
Overheidstoelagen	(+)		
Prestaties	(-)		
Technische voorzieningen	(-) (+)		
Overige technische opbrengsten	(+)	1.487.374,20	1.530.257,48
Overige technische kosten	(-)	-1.259.252,64	-1.294.558,60
Technisch resultaat		228.121,56	235.698,88

WERKINGSRESULTAAT			
Bedrijfsopbrengsten	(+)		
Bedrijfskosten	(-)	-228.120,81	-235.698,18
Werkingsresultaat		-228.120,81	-235.698,18

FINANCIEEL RESULTAAT			
Financiële opbrengsten	(+)	298,48	30,95
Financiële kosten	(-)	-324,37	-22,06
Financieel resultaat		-25,89	8,89

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR			
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		-25,14	9,59

EVOLUTIE VAN HET WERKKAPITAAL OF HET GECUMULEERD TEKORT			
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij begin boekjaar		318.567,21	318.557,62
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		-25,14	9,59
Overdracht van werkkapitaal van of naar de diensten	(-) (+)		
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij einde boekjaar		318.542,07	318.567,21

Voorhuwelijkssparen

Classificatiecode: 56 - Art. 50 en 51 van de statuten

TECHNISCH RESULTAAT		2022	2021
Bijdragen	(+)		
Overheidstoelagen	(+)		
Prestaties	(-)	-471.564,06	-521.136,44
Technische voorzieningen	(-) (+)	361.082,96	392.820,34
Overige technische opbrengsten	(+)	2.118,31	4.234,18
Overige technische kosten	(-)		
Technisch resultaat		-108.362,79	-124.081,92

WERKINGSRESULTAAT			
Bedrijfsopbrengsten	(+)	0,12	0,23
Bedrijfskosten	(-)	-60.519,81	-54.255,96
Werkingsresultaat		-60.519,69	-54.255,73

FINANCIEEL RESULTAAT			
Financiële opbrengsten	(+)	161.030,42	188.291,33
Financiële kosten	(-)	221.436,74	-50.240,05
Financieel resultaat		382.467,16	138.051,28

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR			
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		213.584,68	-40.286,37

EVOLUTIE VAN HET WERKKAPITAAL OF HET GECUMULEERD TEKORT			
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij begin boekjaar		580.616,73	620.903,10
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		213.584,68	-40.286,37
Overdracht van werkkapitaal van of naar de diensten	(-) (+)		
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij einde boekjaar		794.201,41	580.616,73

Geconsolideerde resultatenrekening

(diensten aan de leden)

TECHNISCH RESULTAAT		2022	2021
Bijdragen	(+)	5.622.227,52	3.590.960,31
Overheidstoelagen	(+)	60.798,40	56.780,00
Prestaties	(-)	-8.700.994,49	-4.754.547,28
Technische voorzieningen	(-) (+)	361.082,96	392.820,34
Overige technische opbrengsten	(+)	1.524.492,51	1.584.491,66
Overige technische kosten	(-)	-1.344.919,00	-1.396.123,10
Technisch resultaat		-2.477.312,10	-525.618,07

WERKINGSRESULTAAT			
Bedrijfsopbrengsten	(+)	90.000,12	80.000,23
Bedrijfskosten	(-)	-1.017.010,41	-877.201,77
Werkingsresultaat		-927.010,29	-797.201,54

FINANCIEEL RESULTAAT			
Financiële opbrengsten	(+)	175.383,08	190.001,70
Financiële kosten	(-)	219.972,78	-51.422,48
Financieel resultaat		395.355,86	138.579,22

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR			
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		-3.008.966,53	-1.184.240,39

EVOLUTIE VAN HET WERKKAPITAAL OF HET GECUMULEERD TEKORT			
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij begin boekjaar		8.239.772,25	9.424.012,64
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		-3.008.966,53	-1.184.240,39
Overdracht van werkkapitaal van of naar de diensten	(-) (+)		
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij einde boekjaar		5.230.805,72	8.239.772,25

Reservefonds

Classificatiecode: 90 - Art. 49bis van de statuten

TECHNISCH RESULTAAT		2022	2021
Bijdragen	(+)		
Overheidstoelagen	(+)		
Prestaties	(-)		
Technische voorzieningen	(-) (+)		
Overige technische opbrengsten	(+)		
Overige technische kosten	(-)		
Technisch resultaat		0,00	0,00

WERKINGSRESULTAAT		2022	2021
Bedrijfsopbrengsten	(+)		
Bedrijfskosten	(-)	-77.606,91	-79.483,72
Werkingsresultaat		-77.606,91	-79.483,72

FINANCIEEL RESULTAAT		2022	2021
Financiële opbrengsten	(+)	563.748,89	612.086,59
Financiële kosten	(-)	-150.047,90	-221.880,53
Financieel resultaat		413.700,99	390.206,06

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR		2022	2021
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		336.094,08	310.722,34

EVOLUTIE VAN HET WERKKAPITAAL OF HET GECUMULEERD TEKORT		2022	2021
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij begin boekjaar		56.225.317,94	55.914.595,60
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		336.094,08	310.722,34
Overdracht van werkkapitaal van of naar de diensten	(-) (+)		
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij einde boekjaar		56.561.412,02	56.225.317,94

Administratieve dienst

Classificatiecode: 98/2 - Art. 49 van de statuten

WERKINGSRESULTAAT		2022	2021
Bijdragen	(+)		
Diensten en diverse goederen	(-)	-9.461.245,20	-4.131.974,52
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	(-)	-1.973.369,96	-1.358.446,31
Afschrijvingen en waardeverminderingen	(-)	-655.848,22	-654.862,58
Voorzieningen voor risico's en kosten	(-) (+)	-14.505.384,68	-4.759.899,80
Overige bedrijfsopbrengsten	(+)	7.391.795,16	3.889.123,37
Overige bedrijfskosten	(-)	-2.724.098,21	-2.361.096,66
Gemeenschappelijke werkingskosten met de ZIV	(+)	4.994.252,23	0,00
Niet-terugkerende bedrijfskosten	(-)	-1.414.404,01	-1.185.967,72
Gemeenschappelijke werkingskosten met de VP	(-) (+)		
Werkingsresultaat		-18.348.302,89	-10.563.124,22

FINANCIEEL RESULTAAT		2022	2021
Financiële opbrengsten	(+)	132.557,99	1.055.677,71
Financiële kosten	(-)	-1.111,93	-804,88
Financieel resultaat		131.446,06	1.054.872,83

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR		2022	2021
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		-18.216.856,83	-9.508.251,39

EVOLUTIE VAN HET WERKKAPITAAL OF HET GECUMULEERD TEKORT		2022	2021
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij begin boekjaar		80.183.944,51	80.176.191,52
Boni (+), Mali (-) van het boekjaar		-18.216.856,83	-9.508.251,39
Overdracht van werkkapitaal van of naar de diensten	(-) (+)		
Overdracht van het boni AK van de VI	(+)	14.134.531,63	9.658.834,65
Tenlastename van het mali van de AK van de VI	(-)	-204.802,74	-142.830,27
Werkkapitaal (+) of gecumuleerd tekort (-) bij einde boekjaar		75.896.816,57	80.183.944,51

Verklaring over de interne controle

De Onafhankelijke Ziekenfondsen ontwikkelen een internecontrolesysteem dat bedoeld is om zich aan te passen aan de bepalingen van de verordening, uitgevaardigd in uitvoering van artikel 31 van de wet van 6 augustus 1990 op het gebied van de interne audit en de interne controle.

Dit internecontrolesysteem bestaat uit een aantal maatregelen die opgenomen zijn in de beslissings-, operationele en functionele processen. Het moet redelijke zekerheid bieden over de beheersing van de activiteiten, de identificatie en beheersing van de risico's, de integriteit en betrouwbaarheid van de financiële en beheersinformatie, de naleving van wetten, reglementen en uitvoeringsbesluiten, de bescherming van de activa en het respect voor de rechten van onze leden.

Het bevat sturingsmechanismen voor de goede werking ervan, die waarborgen dat er maatregelen genomen worden om eventuele afwijkingen te verbeteren en om het systeem mettertijd aan te passen en mee te laten evolueren met de interne en externe omgeving.

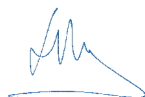
De effectieve leiding van de Onafhankelijke Ziekenfondsen heeft beslist om in 2019 het systeem voor interne controle en risicobeheer te versterken om de beheersing van haar activiteiten te verbeteren. Ze heeft dit gedaan door meerdere grote projecten op te zetten. Deze inspanningen werden voortgezet in 2022.

Ondanks alle getroffen voorzorgsmaatregelen kent ons internecontrolesysteem ook limieten. Het kan dus enkel een redelijke zekerheid bieden over het bereiken van zijn doelstellingen. Deze limieten zijn het resultaat van talloze factoren zoals daar zijn: de onzekerheden in de buitenwereld, de beoefening van het beoordelingsvermogen of disfuncties die zich kunnen voordoen ingevolge technische of menselijke tekortkomingen, of nog gewoon vergissingen.

Het internecontrolesysteem wordt echter voortdurend geëvalueerd, door het management tijdens het normale verloop van zijn activiteiten, in het kader van specifieke beoordelingen door de tweede (risicobeheer, beheerscontrole, beveiliging, ...) en derde defensielinie (interne audit), en door de revisoren.

De effectieve leiding heeft daarenboven de jaarlijkse analyse gemaakt van haar internecontrolesysteem en is van oordeel dat haar systeem voor de interne controle op 31 december 2022 **globaal passend is**. Er zijn evenwel diverse domeinen geïdentificeerd waar verbetering van de interne controle noodzakelijk blijkt, en daarvoor zullen specifieke acties ondernomen worden, namelijk IT-beveiliging, waaraan bijzondere aandacht wordt besteed gezien de evolutie van cyberrisico's.

Mei 2023
Voor het Directiecomité,
Xavier Brenez, directeur-generaal.

Bestuur, Directie en Toezicht

Raad van Bestuur

Leden, verkozen door de Algemene Vergadering van 28 september 2022

Voorzitter - Freddy Piron

Directeur-generaal - Xavier Brenez

Adjunct-Directeur-generaal - Bernard Geubelle

Nationaal secretaris - Thierry Steylemans

Leden

Baudouin Lemaire *

Alex Parisel

Annick De Muynck

Vincent Jonckheere

Albert Lachman

Valérie Mpasinas

Yves Peeters

Chantal Pirlot de Corbion

Francis Quevauvillers

Barbara Roose

Eric Vereecken

Jean Wallemacq

Aloys du Bois d'Aische

Hubert Heck

Peter Leyman *

Rik Selleslaghs

Jan Broeckx

Bernard De Meulemeester

Patrick Janssens

Christel Lootens

Erik Pellegroms

Rudi Reyntjens

Marianne Vael

Alexander Verheyden

**Ondervoorzitters*

Adviseurs

Pierre Bouckaert - *Erevoorzitter*

Gustave Nowicki - *Erevoorzitter*

Christian Roulling - *Voorzitter Mutual IT*

Bernard Noel - *Voorzitter 515*

Stefaan Lauwers

Directiecomité

Voorzitter - Xavier Brenez

Leden

Bernard Geubelle - 500

Rik Selleslaghs - 501

Alex Parisel - 509

Hubert Heck - 515

Thierry Steylemans - *Nationaal secretaris*

Toezicht

Audit- en Risicocomité

Voorzitter - Yves Peeters

Leden

Valérie Mpasinas

Jean Wallemacq

Bernard De Meulemeester

Jan Broeckx

Vertegenwoordigers van de Directie

Xavier Brenez

Dick Vanwollegem

Extern

ERNST & YOUNG

Bedrijfsrevisoren B.C.V.

Vertegenwoordigd door Marie-Laure Moreau, Vennoot

Onze ziekenfondsen

helan Onafhankelijk ziekenfonds

Helan Onafhankelijk Ziekenfonds

Boomsesteenweg 5 - 2620 Wilrijk

Tel.: 02 218 22 22

www.helan.be

Ondernemingsnummer: 0411.696.011

part&namut
Mutualité Libre

Partenamut Mutualité Libre

Boulevard Louis Mettwie 74-76 - 1080 Bruxelles

Tel. : 02 44 44 111

www.partenamut.be

info@partenamut.be

Ondernemingsnummer: 0411.815.280

freie
krankenkasse

Freie Krankenkasse

Hauptstrasse 2 - 4760 Büllingen

Tel.: 080 640 515

www.freie.be

info@freie.be

Ondernemingsnummer: 0420.209.938

